

**SEMINARUL BIBLIC PENTICOSTAL
MÜNCHEN**

PNEUMATOLOGIE

CURS PREZENTAT DE:
MACOVEICIUC CONSTANTIN

CUPRINS

INTRODUCERE

I. PERSOANA DUHULUI SFÂNT:

1. Termeni, titluri și simboluri ale Duhului Sfânt
2. Personalitatea Duhului Sfânt
 - 1) Pronume personale Nume/titluri personale
 - 2) Atribute personale
 - 3) Relații personale
 - 4) Lucrări personale
3. Divinitatea Duhului Sfânt
 - 1) Asociat divin cu Tatăl și cu Fiul
 - 2) Distinct divin de Tatăl și de Fiul
 - 3) Posedă atribute divine
 - 4) Face lucrări divine
 - 5) Identificat ca Dumnezeu
 - 6) Acceptă închinare
4. Scurt istoric al doctrinei despre Duhul Sfânt
 - 1) Erezii timpurii
 - 2) Scrieri și Crezuri timpurii

II. LUCRAREA DUHULUI SFÂNT

1. În raport cu Creația
2. În raport cu Scripturile
3. În raport cu diavolul
4. În raport cu lumea
5. În raport cu poporul Israel
6. În raport cu Domnul Isus
7. În raport cu Biserica

8. În raport cu credinciosul

III. BOTEZUL CU DUHUL SFÂNT

1. Termeni biblici și teologici
2. Definiție descriptivă
3. Experiență normativă
4. Experiență ulterioară convertirii
5. Dovada fizică inițială
6. Scop și rezultate
7. Condiții pentru primire

IV. DARURILE DUHULUI SFÂNT

1. Definiție și termeni biblici
2. Natura darurilor
3. Contextul funcționării darurilor
4. Distribuirea și scopul darurilor
5. Clasificarea darurilor
6. Darurile de manifestare
 - 1) Cuvânt de înțelepciune
 - 2) Cuvânt de cunoștință
 - 3) Deosebirea duhurilor
 - 4) Credința
 - 5) Darurile minunilor
 - 6) Darurile vindecărilor
 - 7) Prorocia
 - 8) Vorbirea în limbi
 - 9) Tălmăcirea limbilor

V. ROADA DUHULUI SFÂNT

1. Definiție și termeni biblici
2. Contextul apariției roadei
3. Interpretarea listei pauline
4. Descrierea virtuților incluse în roadă
 - 1) Dragostea

- 2) Bucuria
- 3) Pacea
- 4) Îndelunga răbdare
- 5) Bunătatea
- 6) Facerea de bine
- 7) Blândețea
- 8) Credincioșia
- 9) Înfrânarea poftelor

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ STUDENȚILOR

INTRODUCERE

Conținut

Acesta este un curs elementar despre Persoana și lucrarea Duhului Sfânt. El este împărțit în cinci capitole:

Capitolul unu, *Persoana Duhului Sfânt*, prezintă divinitatea și personalitatea Duhului Sfânt și enumeră principalele titluri și simboluri ale Duhului Sfânt.

Capitolul doi, *Lucrarea Duhului Sfânt*, prezintă rolul activ al Duhului Sfânt în raport cu Creația, Scripturile, diavolul, lumea, poporul Israel, Domnul Isus, credinciosul și Biserica.

Capitolul trei, *Botezul cu Duhul Sfânt*, prezintă mai multe aspecte legate de această experiență de împuternicire: normativitatea, ulterioritatea, dovada fizică inițială, scopul și rezultatele, precum și modul de primire.

Capitolul patru, *Darurile Duhului Sfânt*, prezintă termenii biblici, natura, identitatea, scopul, distribuția și clasificarea darurilor spirituale, acordând atenție specială darurilor de manifestare din 1 Cor. 12.8-10.

Capitolul cinci, *Roada Duhului Sfânt*, definește roada Duhului și termenii biblici, prezintă contextul în care rodește Duhul și descrie cele nouă virtuți ce apar în lista din Gal. 5.22-23.

Încadrare teologică

Prin conținut și formă de prezentare, acest curs ține de teologia sistematică, cu excepția câtorva lămuriri care țin de teologia istorică (crezuri creștine și mărturisiri de credință recente). Cursul urmează perspectiva pentecostală clasică.

Obiectivele cursului

- dobândirea de cunoștințe biblice privind Persoana și lucrarea Duhului Sfânt
- dobândirea de cunoștințe istorice privind botezul cu Duhul Sfânt și darurile spirituale
- dobândirea de cunoștințe teologice privind perspectiva pentecostală despre botezul cu Duhul Sfânt și darurile Duhului Sfânt
- îmbunătățirea trăirii și slujirii creștine prin dobândirea umplerii cu Duhul Sfânt, a darurilor spirituale și a roadei Duhului Sfânt

Metoda de predare și de examinare

- cursul face parte din Programa analitică a Seminarului Biblic Pentecostal Suceava
- este predat în sistemul de învățământ teologic cu frecvență redusă sau „la distanță”, în 18-20 de ore de curs
- metoda de predare constă în expunerea doctrinei de către instructor, fiind permise întrebările și discuțiile libere, la subiect
- examinarea va consta în min. 2 teste grilă și, eventual, un eseu de cca. 2.000 de cuvinte

I. PERSOANA DUHULUI SFÂNT

Duhul Sfânt este o Persoană divină. Dicționarul Webster notează că Duhul Sfânt este „prezența activă a lui Dumnezeu în viața umană, constituind a treia Persoană din Trinitate”. Biblia nu afirmă explicit acest adevăr, dar ni-l revelează prin terminologia și simbolurile referitoare la Duhul Sfânt.

I.1. Termeni, titluri și simboluri ale Duhului Sfânt

O analiză sumară a termenilor, titlurilor și simbolurilor Duhului Sfânt ne va convinge că Duhul este a treia Persoană din Sfânta Treime, de aceeași esență cu Tatăl și cu Fiul.

1. Care sunt sensurile de bază ale termenului „ruah” din VT?

Termenul ebraic „*ruah*” (de 378 de ori în VT plus de 11 ori în aramaică în Daniel) poate avea 3 sensuri, care trebuie stabilite în funcție de context:

- a) *vânt sau suflare* (Gen. 8.1; Ex. 10.13-19; Num. 11.31; 1 Împ. 19.11; Ps. 107.25; 135.7; Is. 27.8; Ier. 49.36; Ez. 27.26; 37.9; Dan. 7.2; Osea 13.15; Iona 1.4 etc.)
 - *Vântul* este nespus de puternic, dar ținut sub controlul și în slujba lui Dumnezeu.
 - *Suflarea* este puternică, în afară (ca suflarea într-o lumânare); este o descătușare de energie datorată vieții din spatele ei (ca un pufăit pe nas).

În gândirea ebraică, „*ruah*” nu este folosit pentru a reda o substanță incorporală, opusă trupului sau materiei, ci pentru a reda o sursă reală de putere, de viață, un principiu care pune în acțiune materia sau chiar o animă. „Grecii gândeau în categorii de substanță, pe când evreii erau preocupați de forță, energie sau principiu de acțiune” (Y. Congar). În sens biblic, „spiritual” nu înseamnă imaterial, ci animat de Duhul Sfânt.

- b) *duh uman sau angelic* (Gen. 2.7; Num. 16.22; 27.16; Jud. 15.19; 1 Sam. 30.12; Iov 12.10; 27.3; 33.4; 34.14; Ps. 104.29; 146.4; Is. 42.5; Plâng. 4.20 etc.)
 - *Duhul uman* este componenta care face referire, după caz, la oricare dintre cele 3 aspecte: fiziologic (suflare de viață), psihologic (suflet) sau spiritual (duh). Primit de la Dumnezeu printr-un act creator (Gen. 2.7), duhul îl separă pe om de animale și îl face „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu” (Gen. 1.26).
 - *Duhurile angelice* sunt îngerii, atât cei buni, cât și cei răi (duhuri demonice), care pot interfera cu lumea umană (1 Sam. 16.14-16; 18.10; 19.19; Osea 4.12; 5.4; 1 Împ. 22. 19-25).
- c) *Duhul lui Dumnezeu sau Duhul Sfânt* (Gen. 1.2; 6.3; 41.37-41; Ex. 31.3; Num. 11.31; Iov 33.4; Ps. 51.11; 104.30; 139.7-10; Is. 40.13; Ez. 11.19; 36.26-27 etc.).

În acest sens, *Ruah/Duhul* apare fie singur, fie în diferite expresii care sunt titluri ale Duhului Sfânt.

2. Care sunt principalele titluri/nume ale Duhului Sfânt în VT?

În VT, Duhul Sfânt poartă mai multe nume sau titluri, care sugerează felurile Sale lucrări:

- *Duhul* (Num. 11.25-26; 1 Cron. 12.18; Is. 32.15; Ez. 2.2; 3.12,14,24; 8.3; 43.5 etc.)
- *Duhul Meu/Tău/Lui* (Gen. 6.3; Ps. 104.30; Iov 34.14 etc.)
- *Duhul lui Dumnezeu* apare de 136 ori cu sensuri diverse: suflarea Lui (Ps. 33.6; Is. 40.7), puterea activă sau dispoziția Lui (Is. 40.13) etc. Dacă vântul exercită o acțiune invizibilă asupra obiectelor, „Duhul lui Dumnezeu” exercită o astfel de acțiune asupra oamenilor. Expresia redă prezența și puterea lui Dumnezeu în acțiune și poate face referire nu numai la Tatăl, ci și la Duhul Sfânt.
- *Duhul Sfânt* apare de 3 ori, în variantele „Duhul Tău cel Sfânt” (Ps. 51.11) și „Duhul Lui cel Sfânt” (Is. 63.10,11). Întrucât VT conține rădăcinile conceptului de Trinitate (Gen.1.1-2,26; 18.1u; Is. 6.8 etc.), putem admite că expresia „Duhul Sfânt” se referă la Persoana Duhului Sfânt și nu doar la un mod de revelare de Sine a lui Dumnezeu.
- *Duhul Domnului* (cea mai frecventă în VT: Jud. 3.10; 6.34; 11.29; 14.6,19; 15.14; 1 Sam. 10.6; Is. 11.2; 61.1 etc.)

3. Care sunt sensurile de bază ale termenului „pneuma” din NT?

Termenul gr. „*pneuma*” (de 385 de ori în NT) este un subst. neutru, cu sensuri apropiate de ebr. „*ruah*”:

- a) *vânt sau suflare* (Mat. 7.25; 8.26; 11.7; In 3.8; Fapte 2.2; 1 Cor. 9.26; 14.9; Iac. 1.6; Apoc. 7.1 etc. etc.)
- b) *duh uman sau angelic*:
 - *Duhul uman* poate însemna: suflare de viață sau vitalitatea trupului (Mat. 27.50; Lc. 8.55; Fapte 7.59; Apoc. 11.11); sediul percepțiilor, în acest caz fiind sinonim cu „suflet” (Mat. 5.3; Mc. 2.8; 8.12; Fapte 17.16); partea spirituală care asigură comuniunea omului cu Dumnezeu (1 Cor. 14.14-16,32); persoană umană dezbrăcată de trup (Lc. 24.37-39; Evr. 12.23).
 - *Duhuri rele sau demoni* (Mat. 8.16; Mc. 1.23; 9.25; Lc. 4.36; 11.24; Fapte 19.12; 1 Tim. 4.1; 1 Pet. 3.19; Apoc. 16.13 etc.), dar și *îngeri buni* (Fapte 8.29; 23.8; Evr. 1.14)
- c) *Duhul Sfânt* (de peste 250 de ori); *Pneuma* apare fie singur, fie în diverse expresii considerate titluri sau nume ale Duhului Sfânt.

4. Care sunt principalele titluri/nume ale Duhului Sfânt în NT?

În NT, Duhul Sfânt poartă mai multe titluri/nume, care relevă fie individualitatea Sa, fie asocierea Sa cu Tatăl sau cu Fiul:

- *Duhul* (Mat. 4.1; Lc. 2.27; 4.14; In. 3.5,34; 6.63; 7.39; Fapte 2.4; Rom. 8.4u; 1 Cor. 2.4; 12.4; Gal. 3.3; Ef. 2.18; 1 Tes. 5.19; 1 Pet. 1.2; Apoc. 2.17u etc.)
- *Duhul Sfânt* (Mat. 1.18; 4.1; 12.32; 28.19; Lc. 11.13; In. 7.39; Fapte 1.8; 2.4; 1 Cor. 12.4-11; Gal. 3.2-5 etc.).
- *Duhul lui Dumnezeu* exprimă caracterul singular al Duhului Sfânt, Care nu Se suprapune cu Tatăl, nici cu miliardele de duhuri, ci este unic în putere și în relația Sa cu Dumnezeu (Mat. 12.28,32; Rom. 8.9; 1 Cor. 2.11; 3.16; Ef. 4.30; Fil. 3.3; 1 Pet. 4.14)
- *Duhul lui Isus/Christos* este o expresie paulină care nu se referă la componenta naturii Sale umane (Lc. 23.46), ci arată că: (1) Duhul are caracterul lui Christos; (2) Duhul îi transformă pe credincioși după „chipul lui Christos” și (3) comuniunea credincioșilor cu Duhul este același lucru cu comuniunea lor cu Christos (Fapte 16.7-8; Rom. 8.9; Fil. 1.19; 1 Pet. 1.11 etc.).
- *Duhul Sfânt al lui Dumnezeu* (Ef. 4.30)
- *Duhul Dumnezeului nostru* (1 Cor. 6.11)
- *Duhul Dumnezeului celui viu* (2 Cor. 3.3)
- *Duhul Celui ce a înviat pe Isus* (Rom. 8.11)
- *Duhul Domnului* (Fapte 5.9; 8.39; 2 Cor. 3.18)
- *Duhul Tatălui* (Mat. 10.20)
- *Duhul Fiului Său* (Gal. 4.6)
- *Duhul adevărului* (In. 14.16-17; 16.13)
- *Duhul harului* (Evr. 10.29)
- *Duhul sfințeniei* (Rom. 1.4)
- *Duhul de viață* (Rom. 8.2)
- *Duhul înfierii* (Rom. 8.15)
- *Duhul slavei* (1 Pet. 4.14)
- *Duhul cel veșnic* (Evr. 9.14)
- *Duhul cel Sfânt al făgăduinței* (Ef. 1.13)
- *Is. 11.2* conține mai multe expresii ce se referă tot la Duhul Sfânt și darurile Sale: „duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul”
- *In. 4.24* este singurul loc din NT în care „Pneuma” se referă la Dumnezeu

5. Care sunt principalele simboluri biblice ale Duhului Sfânt?

Dintre termenii descriptivi sau imaginile/simbolurile Duhului Sfânt din NT amintim:

a) *porumbelul*:

- „Duhul lui Dumnezeu plutea pe deasupra apelor ca un porumbel” (Gen. 1.2, Talmudul babilonean)
- unicul simbol viu, exprimând inocența și blândețea (Mat. 10.16)
- forma trupească sub care S-a pogorât Duhul Sfânt peste Domnul Isus la botez (Mat. 3.16; Lc. 3.22), pentru a dovedi că El este: (a) Mesia/Christos (Unsul), (b) mesagerul unei noi creații (cf. Gen. 8.8-12) și (c) jertfa pentru păcatele celor nevoiași (cf. Lev. 5.7-10).

b) *vântul*:

- unul dintre cele mai reprezentative simboluri: („ruah” și „pneuma” înseamnă atât „vânt”, cât și „duh” - Ez. 37.9-10; Is. 40.7; In . 3.8)
- simbol al influenței invizibile, dătătoare de viață (care produce nașterea din nou, In. 3.8), dar și al forței motrice divine, omniprezente (care împuternicește pentru misiune, Fapte 2.2)
- la Cincizecime, pogorârea Duhului Sfânt a fost marcată de „un sunet ca vâjâitul unui vânt puternic” (Fapte 2.2)

c) *apa*:

- simbol al curățării și al susținerii vieții - sub formă de ploaie, rouă, râuri și izvoare (In. 3.5; 4.14; 7.38-39; Ps. 72.6; 87.7; Is. 44.3)
- asociat explicit cu viața veșnică și cu botezul cu Duhul Sfânt (Is. 44.3; In. 3.5; 4.14; 7.38-39)

d) *focul*:

- simbol al puterii purificatoare a Duhului, precum și al iluminării și al zelului în lucrare (Is. 4.4; Ex. 19.18; Evr. 13.29)
- asociat cu botezul cu Duhul Sfânt (Mat. 3.11; Fapte 2.3) în vremurile din urmă, Duhul va veni cu „foc și stâlpi de fum” (Ioel 2.28)

e) *uleiul*:

- folosit în consacrarea obiectelor de cult, preoților, profetilor și regilor VT (Ex. 30.22-33; 1 Sam. 10.1)
- ungerea cu ulei a lui David a fost asociată cu Duhul Sfânt (1 Sam. 16.13); „Christos” înseamnă „Unsul” - de către Duhul, pentru lucrarea Sa (Lc. 4.18; Fapte 10.38; cf. Is. 61.1)
- simbol al Duhului Sfânt care face posibilă separarea credinciosului de lume și consacrarea lui în slujba lui Dumnezeu (Fapte 10.38; 2 Cor. 1.21; 1 In. 2.20,27)

f) *pecetea (sigiliul)*:

- arată dreptul de proprietate asupra obiectului respectiv; Duhul care locuiește în noi dovedește că suntem proprietatea lui Dumnezeu (2 Tim. 2.19; Ef. 1.13; 4.30; 2 Cor. 1.22)

g) *arvuna*:

- este garanția că va fi achitată și cealaltă parte din valoarea totală a unui contract încheiat între două părți; Duhul Sfânt în noi este garanția că și trupul credinciosului va fi mântuit (Ef. 1.14; 2 Cor. 1.22; 5.5)
- *Notă*: În gândirea pentecostală, cele două metafore pauline (pecetea și arvuna) ar putea face referire: (a) la Duhul Sfânt care locuiește în fiecare credincios încă de la convertire sau (b) la botezul cu Duhul Sfânt. Deși ambele referiri pot fi argumentate biblic, prima referire pare mai convingătoare, întrucât:
 - și celelalte simboluri se referă la Duhul (nu strict la botezul cu Duhul Sfânt)
 - Duhul (nu botezul cu Duhul Sfânt) este arvuna (Efes. 1.14)
 - „arvuna Duhului” (2 Cor. 5.5) = „arvuna, adică Duhul” (cf. Fapte 2.33: „făgăduința Duhului” = „făgăduința, adică Duhul”)

h) *Alte simboluri ale Duhului Sfânt*: ploaia, roua, râul, vinul, atmosfera, ungerea, îmbrăcămintea, degetul lui Dumnezeu etc.

I.2. Personalitatea Duhului Sfânt

Duhul Sfânt este o Persoană. Biblia nu lucrează cu definițiile Persoanelor divine, dar personalitatea Duhului poate fi observată implicit în VT și explicit în NT, din analiza pronumelor, numelor, atributelor, relațiilor și lucrărilor personale atribuite Duhului.

6. Cine este Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt este Dumnezeu, a treia Persoană din Sfânta Treime, Care:

- a) posedă toate atributele esențiale ale unei persoane
- b) posedă toate atributele esențiale ale lui Dumnezeu

Acest curs va oferi (1) dovezi biblice și (2) dovezi din principalele crezuri creștine, care susțin că Duhul Sfânt este *Persoană* distinctă de Tatăl și de Fiul, și totodată este *Dumnezeu* de aceeași esență cu Tatăl și cu Fiul.

7. Ce se înțelege prin „persoană”?

O persoană este „o individualitate auto-conștientă care are putere de auto-conducere”. Aceasta înseamnă că o persoană este o ființă vie care are:

- existență *reală* (substanță/esență fie materială, fie spirituală - nu neaparat corporalitate)
- existență *completă* (întreagă, nu parte din altcineva/altceva, ca de ex. mâna sau duhul omului)
- existență *proprie* (localizată în sinele propriu, nu în altcineva/altceva, ca de ex. robotul)
- existență *distinctă* (individualitate distinctă de celelalte, nu existență universală)

- conștiință *de sine* (știe că există și deliberează în mod personal)

8. De ce pare greu de crezut că Duhul Sfânt este Persoană?

Duhul Sfânt ar putea fi înțeles greșit, ca fiind doar putere, energie, personificare a binelui sau influență spirituală, din cauză că:

- *El este o Persoană spirituală.* Duhul Sfânt: (a) nu are un corp fizic, (b) nu poate fi văzut și (c) nu poate fi identificat cu vreo teofanie biblică. Botezul Domnului Isus constituie excepția în care „Duhul Sfânt S-a coborât peste El în chip trupesc, ca un porumbel” (Lc. 3.22).
- *El este identificat prin titluri și nu printr-un nume propriu.* Dacă Numele Tatălui este Yahve, iar al Fiului, Isus Christos, nu cunoaștem un nume propriu al Duhului Sfânt. „Mângâietorul” este un nume personal acordat nu numai Duhului, ci și Fiului. Posibil că Duhul nu Și-a revelat numele propriu pentru ca noi să dăm toată gloria Numelui Domnului Isus.
- *El a fost prezentat greșit de către unii părinți și scriitori bisericești.* Iustin Martirul (100-165), „Păstorul lui Hermas” (150), Irineu (130-200), ebioniții și gnosticii sunt câteva exemple care au negat identitatea sau personalitatea Duhului Sfânt.

9. Ce dovezi biblice confirmă că Duhul Sfânt este Persoană?

Biblia nu conține termenul „persoană” și nici nu afirmă explicit că Duhul Sfânt este Persoană, dar revelează acest adevăr prin aceea că:

- El este exprimat prin *pronume personale*
- El are un *nume personal*
- El posedă *atribute personale*
- El intră în *relații personale*
- El face *lucrări personale*

În teologie, termenul „persoană” este folosit mai degrabă pentru *a face referire la*, decât pentru *a defini* identitatea distinctă a Duhului Sfânt.

10. Prin ce pronume personale este exprimat Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt este exprimat prin următoarele *pronume personale*:

- la pers. I: Eu, Mie, Mine (Fapte 13.2). În sens propriu, pers. I este folosită exclusiv de către persoane.
- la pers. a III-a: (pe) El, (al) Lui (In. 14. 17,26; 15.26; 16.7-14; Rom. 8.27, 1 Cor. 12.11; Efes. 1.13-14). Deși „pneuma” este subst. neutru (care cere un pronume neutru), la pers. a III-a este înlocuit de pron. *masculin* „ekeinos”.

Aceste argumente lingvistice relevă că Duhul Sfânt este o Persoană, și nu un lucru sau o influență impersonală (suflare, vânt, putere).

11. Ce nume personal are Duhul Sfânt?

Numele personal, atribuit deopotrivă Domnului Isus și Duhului Sfânt, este „Mângâitorul” (In. 14.16,26; 15.26; 16.7). Expresia „allos Paracletos” („un alt Mângâietor” - In. 14.16) conține două indicii ale calității de Persoană a Duhului Sfânt:

- „Paracletos” („unul chemat alături”) se referă la o persoană chemată în ajutor, pentru a mijloci sau mângâia în mod personal
- „allos” se referă la „altul de aceeași natură” (distinct numeric, dar nu și calitativ), spre deosebire de „heteros”, care se referă la „altul de natură diferită” (distinct atât numeric, cât și calitativ). Duhul Sfânt este *altă* Persoană *de aceeași natură* ca Domnul Isus.

12. Ce atribute personale are Duhul Sfânt?

Personalitatea omului se exprimă prin felul de a gândi, de a simți și de a decide. Biblia arată că și Duhul Sfânt își exprimă personalitatea divină prin astfel de *atribute personale*:

- *Rațiune*. Întrucât are o minte și o inteligență infinite, Duhul Sfânt știe toate lucrurile (Rom. 8.27; 1 Cor. 2.10-13) și poate învăța (In. 14.26), mărturisi (In. 15.26), convinge (In. 16.8), călăuzi și descoperi (In. 16.13) etc. El întruchipează înțelepciunea, priceperea, sfatul și cunoștința (Is. 11.2; vezi și Ef. 1.17).
- *Sentimente*. Duhul Sfânt poate experimenta întreaga gamă a sentimentelor: dragoste (Rom. 5.5; 15.30), gelozie (Iac.4.5), întristare (Ef. 4.30), suspine (Rom. 8.26-27) etc.
- *Voință*. Duhul Sfânt posedă capacitatea de a decide și de a acționa într-un fel sau în altul (Fapte 13.2; 15.28; 16.6-7; 1 Cor. 12.11).

13. Cu cine Se află în relații personale Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt Se află în relații personale:

- *Cu Tatăl și cu Fiul*. Vom arăta ulterior că relațiile Duhului Sfânt cu celelalte Persoane din cadrul Trinității se reflectă atât în asocierea, cât și în distincția dintre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
- *Cu credincioșii* în care locuiește (Rom. 8.11), cu care are părtășie (2 Cor. 13.14), îi încorporează în Trupul lui Christos (1 Cor. 12.13), îi călăuzește (Rom. 8.14), îi împuternicește și îi ajută (Hag. 2.5; Fapte 1.8; 10.19-20; 15.28; 1 Cor. 2.4) etc.
- *Cu oamenii* care Îl pot întrista (Is. 63.10; Ef. 4.30), batjocori (Evr. 10.29), minți (Fapte 5.3), huli (Mat. 12.31-32), ispiti (Fapte 5.9), stinge (1 Tes. 5.19) sau I se pot împotrivi (Fapte 7.51), atunci când El vrea să-i convingă (In. 16.8-11).

14. Ce lucrări personale face Duhul Sfânt?

Deoarece vom reveni asupra lucrării Duhului Sfânt, aici este suficientă o simplă listare, pentru a observa că, „*cele mai tangibile și conclusive dovezi ale personalității Duhului Sfânt se găsesc în lucrările Lui*” (John F. Walvoord). Așadar, Duhul Sfânt:

- creează (Gen. 1.2; Ps. 104.30)
- lucrează (1 Cor. 12.11)
- cercetează (1 Cor. 2.10)
- vorbește (Lc. 2.26; Fapte 8.29; 13.2; Apoc. 2.7)
- mărturisește (In. 15.26)
- învață (In. 14.26)
- convinge (In. 16.8-11)
- oprește (Fapte 16.6-7)
- mijlocește (Rom. 8.26-27)
- călăuzește (In. 16.13; Fapte 16.7; Rom. 8.14)
- regenerează omul (In. 3.5-6)
- cheamă slujitori (Fapte 13.2; 20.28)
- împuternicește și împarte daruri spirituale (1 Cor. 12.7-11)
- limitează lucrarea lui Satan (Is. 59.19; 2 Tes. 2.7)
- glorifică pe Christos (In. 16.14) etc.

În concluzie, dacă Duhul Sfânt ar fi fost o forță impersonală, nu L-ar fi putut înlocui pe Domnul Isus, care este o Persoană divină. „*Duhul Sfânt a venit să fie personal în cei cu care Isus a fost personal*” (K.J. Conner).

I.3. Divinitatea Duhului Sfânt

Duhul Sfânt este Dumnezeu. Biblia nu afirmă explicit acest adevăr, dar atribuie și Duhului perfecțiunile Tatălui și ale Fiului. Esența divină există concomitent, deplin și uniform în Tatăl, în Fiul și în Duhul Sfânt.

15. Ce dovezi biblice susțin că Duhul Sfânt este Dumnezeu?

Biblia conține numeroase dovezi care relevă că Duhul Sfânt este Dumnezeu:

- El este *asociat divin* cu Tatăl și cu Fiul
- El este *distinct divin* de Tatăl și de Fiul
- El posedă *attribute divine*
- El face *lucrări divine*
- El este *identificat ca Dumnezeu*
- El *acceptă închinare*

16. În ce domenii Duhul Sfânt este asociat divin cu Tatăl și cu Fiul?

Duhul Sfânt este *asociat divin* cu Tatăl și cu Fiul:

- În *același Nume* (Mat. 28.19). Expresia „în Numele (la singular) Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” dovedește că Dumnezeu este Unul în Ființa Sa compusă din trei Persoane.

- În *aceeași binecuvântare* (2 Cor. 13.14). Teologic, această asociere are sens doar dacă atât Tatăl, cât și Fiul și Duhul Sfânt sunt Persoane divine.
- În *aceeași lucrare* (Mat. 3.16-17; In. 14.16-23; Rom. 8.16; 1 Cor. 12.4-6; 2 Cor. 1.21-22; Gal. 4.6; 1 Pet. 1.2 etc.). Deoarece este divin, Duhul Sfânt Își are locul și Își împlinește rolul în cadrul Sfintei Treimi. Chiar dacă fiecărei Persoane divine Îi pot fi atribuite anumite lucrări, separarea celor trei Persoane în exercițiul lucrării lui Dumnezeu este relativă.

17. În ce domenii Duhul Sfânt este distinct divin de Tatăl și de Fiul?

Duhul Sfânt este *distinct divin* de Tatăl și de Fiul în ce privește plecarea în lucrare (originarea), cât și lucrarea în sine:

- *Originarea*. Termenul nu presupune început sau intrare în existență, ci ieșire din Tatăl în vederea lucrării. Astfel, Duhul purcede de la Tatăl trimis de Fiul (In. 15.26), iar Tatăl și Duhul Îl trimite pe Fiul (Is. 48.12,16). Purcederea îi asigură Duhului libertatea necesară înfăptuirii rolului Său unic în cadrul Sfintei Treimi.
- *Lucrarea*. Distincția în lucrare stă la baza relației de subordonare dintre Persoanele Trinității (In. 14.28). Lucrarea Duhului este subordonată Fiului și Tatălui, după cum și lucrarea Fiului este subordonată Tatălui (In. 5.19,30,36; 6.38; 10.38; 15.26; 16.7-14 etc.), fără ca vreuna dintre Persoane să fie inferioară în ce privește gloria, puterea sau esența Sa. Subordonarea este voluntară, nu necesară.

18. Ce atribute divine are Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt posedă toate atributele Dumnezeirii, nu prin atribuire sau prin dobândire, ci coegal, etern și infinit:

- *atribute esențiale*:
 - divinitate (Fapte 5.3-4; 1 Cor. 3.16; 12.4-6; 2 Cor. 3.17)
 - eternitate (Evr. 9.14)
 - omnipotență (Ps. 104.30; Lc. 1.35; Rom. 15.19; 1 Pet. 3.18)
 - omnisciență (In. 14.26; 16.12-13; Fapte 1.16; 1 Cor. 2.10)
 - omniprezență (Ps. 139.7-10; Ef. 2.18-22)
 - viață în Sine (Rom. 8.2) etc.
- *atribute morale*:
 - adevăr (In. 16.13)
 - dragoste (Rom. 15.30; Gal. 5.22)
 - bunătate (Neem. 9.20)
 - sfințenie (Rom. 1.4; Ef. 4.30) etc.

19. Ce lucrări divine face Duhul Sfânt?

Duhul Sfânt este Co-autor în toate lucrările divine:

- în Creație (Gen. 1.1-2; 2.7; Ps. 33.6; Iov 26.13; 33.4)
- în darea vieții (Gen. 2.7; 7.15; Ps. 104.30; In. 6.63; Rom. 8.2)
- în păstrarea și guvernarea Universului (Ps. 104.29-30; Is. 34.16; 40.7)
- în intervenții miraculoase (1 Cor. 12.11)
- în revelarea adevărului și inspirarea scriitorilor Bibliei (2 Tim. 3.16)
- în revelarea tainelor lui Dumnezeu (1 Cor. 2.10-11)
- în convingerea celor păcătoși (In. 16.8-11)
- în mijlocire pentru credincioși (Rom. 8.26-27)
- în nașterea din nou (In. 3.3-5; Tit 3.5)
- în sfințirea credincioșilor (2 Tes. 2.13; Gal. 5.22-23; Evr. 10.14-15; 1 Pet. 1.2)
- în călăuzirea credincioșilor și a Bisericii (Fapte 8.29; 13.2)
- în împuternicirea credincioșilor cu daruri spirituale (Num. 11.29; 24.2; 1 Sam. 19.18-24; 2 Sam. 23.2; 2 Cron. 15.1; Neem. 9.30; Ioel 2.28; Mica 3.8; 1 Cor. 12.4-6; Ef. 3.16)
- în trimiterea credincioșilor în lucrare (Is. 48.16; Fapte 13.2)
- în scoaterea demonilor și limitarea lucrărilor celui rău (Mat. 12.28; 2 Tes. 2.6)
- în învierea credincioșilor (Rom. 8.11) etc.

Dacă Domnul Isus este Mijlocitorul nostru la Tatăl, Duhul Sfânt este Mijlocitorul venit de la Tatăl la noi. Prin lucrarea Sa, Duhul Sfânt nu atrage atenția asupra Lui Însuși, ci Îl glorifică pe Domnul Isus (In. 16.14).

20. Există referințe biblice care Îl identifică pe Duhul Sfânt ca Dumnezeu?

În Biblie, Duhul Sfânt nu apare ca un oarecare spirit, uman sau angelic, ci ca unicul Duh de esență divină. În special NT Îl identifică pe Duhul Sfânt ca Dumnezeu:

- NT dă câteva citate din VT în care Domnul/Iahve este înlocuit cu Duhul Sfânt:
 - Evr. 3.7-11 cf. Ps. 95.7-11
 - Evr. 10. 15-17 cf. Ier. 31.31-34
 - Fapte 28.25 cf. Is. 6.8-10
- Aceleași acțiuni sunt atribuite când lui Dumnezeu/Iahve, când Duhului Sfânt:
 - Gen. 6.3 cf. 1 Pet. 3
 - Rom. 5.5 cf. 1 Tes. 3.12
 - Fapte 5.4 cf. Fapte 5.3
 - Ps. 78.17-21 cf. Fapte 7.51-53
- Duhul Sfânt este identificat ca Dumnezeu:
 - 2 Cor. 3.17-18: Domnul este Duhul Sfânt
 - 1 Cor. 3.16 și 6.19: Templul lui Dumnezeu este identic cu Templul Duhului Sfânt

Aceste referințe nu trebuie înțelese ca dovezi anti-trinitariene, ci ca dovezi ale divinității Duhului Sfânt.

21. Potrivit Bibliei, credincioșilor le este permis să aducă laudă și închinare Duhului Sfânt?

Biblia ne învață să ne închinăm Tatălui, în Numele Domnului Isus, prin Duhul Sfânt (In. 4.23-24; 16.23; Ef. 2.18; Fil. 3.3), dar oferă și precedente privind închinarea adusă Domnului Isus (Fapte 7.59). Referitor la închinarea adusă Duhului Sfânt, Biblia nu conține precedente, dar nici interdicții, ca în cazul închinării la îngeri (Apoc. 19.10; Col. 2.18). Prin urmare, credincioșii aduc închinare și Duhului Sfânt, ca de ex:

- liturghia anglicană: „Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, care a fost de la început, este și va fi în veci de veci, Amin!”
- cântarea noastră: „Tată, Te iubesc, Te ador și Te slăvesc/ Isus, Te iubesc, Te ador și Te slăvesc/ Duh Sfânt, Te iubesc, Te ador și Te slăvesc” etc.

22. Ce beneficii ne aduce cunoașterea faptului că Duhul Sfânt este Persoană divină?

Știind că Duhul Sfânt este Persoană:

- Noi nu ne simțim „orfani” în lume, ci experimentăm zilnic prezența Sa divină cu noi și în noi (cf. In. 14. 17-18). Duhul Sfânt este pentru noi ceea ce Domnul Isus a fost pentru ucenicii Săi.
- Noi înțelegem că a fi plin de Duhul nu înseamnă a-L avea pe Duhul în posesia noastră, ci a-I da Duhului autoritate deplină asupra vieții noastre.
- Noi ne raportăm la Duhul Sfânt nu ca la o asistență docilă sau ca la o sursă de putere puse în slujba noastră, ci ca la Dumnezeu care ne cere dedicare deplină în slujba Sa.
- Noi știm că tot ce face Duhul Sfânt în noi și cu noi, face ca Dumnezeu: Tatăl plănuiește, Fiul pregătește iar Duhul înfăptuiește.
- Noi Îi putem aduce Duhului Sfânt laudă și închinare.

I.4. Scurt istoric al doctrinei despre Duhul Sfânt

Biserica primară a fost preocupată mai mult de experiența decât de doctrina despre Duhul Sfânt. În primele 3 secole, despre Duhul Sfânt s-a scris puțin și imprecis, fapt care explică ivirea unor erezii timpurii. Ereziile cu privire la Duhul Sfânt nu pot fi separate de cele care au contrazis doctrina Trinității.

23. Care sunt cele mai cunoscute erezii cu privire la Duhul Sfânt?

Încă din primele secole, în creștinism s-au strecurat erezii care susțineau că Duhul Sfânt nu este o Persoană, ci doar o putere, o energie, o influență spirituală sau personificarea binelui. Dintre aceste erezii, amintim:

- 1) monarhianismul dinamic
- 2) monarhianismul modalist
- 3) arianismul

24. Ce susține monarhianismul dinamic?

Monarhianismul dinamic susține că Duhul Sfânt este o influență sau o putere impersonală. Această erezie apărută încă din primele secole ale creștinismului derivă din câteva raționamente false:

- Numele Duhului Sfânt provine din gr. „pneuma” = „duh”, „vânt”, „suflare”, un subst. neutru care poate exprima și o forță impersonală (Is. 40.7; In. 3.5-8).
- ✓ Obiecție: Biblia folosește pronume personale pentru „Pneuma” (atunci când Pneuma se referă la Duhul Sfânt).
- Termenii „tată” și „fiu”, se referă, în sens obișnuit, la persoane, pe când „duh” se referă la ceva impersonal.
- ✓ Obiecție: Biblia folosește frecvent termenul „duh” cu referire la persoane (Dumnezeu, îngeri); personalitatea nu cere neaparat corporalitate.
- Simbolurile Duhului Sfânt sunt impersonale (vânt, foc, apă, ulei, pecete).
- ✓ Obiecție: Biblia conține simboluri impersonale și pentru Domnul Isus (stâncă, miel, leu), fără a-I nega personalitatea.
- Lucrarea Duhului Sfânt pare a fi o influență sau o forță mistică, secretă, invizibilă.
- ✓ Obiecție: Biblia spune că și Dumnezeu este Duh (In. 4.24), dar și Persoană divină reală.

25. Ce susține monarhianismul modalist?

Monarhianismul modalist susține că Duhul Sfânt este un alt mod de manifestare a aceleiași Persoane divine. Această erezie timpurie mai afirmă că:

- Dumnezeu, Unul ca esență și ca persoană, S-a revelat mai întâi ca Dumnezeu Tatăl, apoi ca Dumnezeu Fiul și mai apoi ca Dumnezeu Duhul Sfânt.
- Trinitatea nu este decât o sumă a acestor trei moduri de revelație.
- ✓ Obiecție: Biblia oferă dovezi clare că Duhul este distinct de Tatăl și de Fiul (Mat. 3.16-17; 28.19; In. 14.16; 15.26; Fapte 2.33; 10.38; 2 Cor. 13.14; Evr. 9.14)

26. Ce susține arianismul?

Arianismul susține că Duhul Sfânt este creat de Fiul, după cum Fiul este creat de Tatăl. Potrivit acestei erezii formulată de Arie:

- Duhul Sfânt este inferior Fiului atât ca natură, cât și ca demnitate.
- Duhul Sfânt nu este divin, dar are putere să asigure credincioșilor sfințire și cunoaștere.
- ✓ Obiecție: Biblia oferă suficiente dovezi în sprijinul divinității Duhului Sfânt (vezi: „Duhul Sfânt este Dumnezeu”)

27. Cum s-a cristalizat doctrina despre a treia Persoană divină?

Primii creștini L-au cunoscut bine pe Duhul Sfânt, mai ales din lucrarea Lui, întrucât ei „s-au făcut părtași Duhului Sfânt” (Evr. 6.3). Totuși:

- *Scriitorii Bibliei* nu ne-au oferit o doctrină unitară despre Duhul Sfânt, ci numai ingredientele necesare compunerii ei. Astfel,
 - VT conține conceptul de pluralitate al Persoanelor divine (Gen. 1.26; 3.22; 11.7, 18.1u; Is. 6.8 etc.)
 - NT conține triada divină *Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt* (Mat. 28.19; 1 Cor. 12.4-6; 2 Cor. 13.14; Ef. 2.18; 4.4-6 etc.), dar ezită a-L numi pe Duhul Sfânt Persoană sau Dumnezeu.
- *Scriitorii și apologeții creștini din sec. I-III (pre-niceeni)* au fost preocupați de combaterea ereziilor vremii, nu de scrierea unor manuale de doctrină. Prin urmare, ei nu proclamă personalitatea și divinitatea Duhului Sfânt în mod sistematic și explicit, dar o recunosc implicit și ocazional, în formula baptismală, în rugăciunea euharistică și în doxologiile incluse în catehetica și liturgia bisericească. *Didahia, Păstorul lui Hermas, Martiriul lui Policarp* etc. conțin referiri despre Duhul Sfânt, mai degrabă cu caracter devoțional sau pastoral decât teologic. Totuși, la unii scriitori timpurii apar tentative de formulare a unei doctrine despre Duhul Sfânt:
 - *Irineu* (130-202) scrie despre o „ordine a regulei de credință”, în care primul este Tatăl, al doilea este Fiul iar al treilea este Duhul Sfânt; Fiul și Duhul sunt „cele două mâini ale lui Dumnezeu”
 - *Tertulian* (150-230) formulează termenii de „Trinitate” și „Persoane” separate în funcție, dar una în esență divină, subliniind rolul salvific al Duhului
 - *Clement din Alexandria* (150-217) admite relația de subordonare în Trinitate, Duhul ocupând locul al treilea
 - *Origen* (185-254) arată că Duhul este asociat în onoare și demnitate cu Tatăl și cu Fiul, dar distinct în lucrare, având ca prioritate sfințirea credincioșilor; el articulează doctrina generării eterne (purcederii) Duhului
- *Conciliile de la Niceea (325 d.Chr.) și de la Constantinopole (381)* au contribuit esențial la elaborarea dogmei despre Dumnezeu existând în trei Persoane coegale.

28. Ce afirmă principalele crezuri creștine despre Duhul Sfânt?

Biserica creștină și-a exprimat credința într-un monoteism trinitarian în mai multe crezuri, dintre care mai importante sunt:

- **Crezul apostolic:** „*Cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernicul... și în Isus Christos; Cred în Duhul Sfânt...*”
- **Crezul Niceo-Constantinopolitan (381):** Duhul Sfânt este „*Domnul de viață Făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci.*”
- **Crezul atanasian (sec. V):** „*Noi ne închinăm unui Dumnezeu în Trinitate, iar Trinității în unitate; fără a confunda Persoanele și fără a diviza făptura*”

(Dumnezeirii). Căci există o singură Persoană a Tatălui, o alta a Fiului, și o alta a Duhului Sfânt. Însă Dumnezeirea Tatălui, a Fiului și a Duhului Sfânt este întru totul una: egală în glorie, co-eternă în mărire”.

II. LUCRAREA DUHULUI SFÂNT

Termenul ebr. „Elohim” (Gen. 1.1) este un plural, sugerând o unitate compusă: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Duhul Sfânt este egal cu Tatăl și cu Fiul în ce privește natura divină, dar distinct în ce privește identitatea și lucrarea. Lucrarea Sa nu trebuie confundată, dar nici separată de lucrarea Tatălui și de cea a Fiului. Duhul Sfânt a lucrat distinct, dar împreună cu Tatăl și cu Fiul, de-a lungul istoriei mântuirii (Evr. 1.1-2; Col. 1.16; Ps. 104.30; Iov 33.4).

În acest curs, vom analiza lucrarea Duhului Sfânt din VT și NT, în raport cu: (1) Creația, (2) Scripturile, (3) diavolul, (4) oamenii păcătoși, (5) poporul Israel, (6) Domnul Isus, (7) Biserica și (8) credincioșii.

29. Prin ce se caracterizează lucrarea Duhului Sfânt în perioada VT?

Duhul Sfânt este menționat în două treimi din cărțile VT, prima referință fiind în Gen. 1.2 și ultima în Mal. 2.15. Referințele din VT aruncă lumină asupra celor din NT, și reciproc, așa încât învățătura despre Duhul Sfânt trebuie înțeleasă în lumina întregii Scripturi. În VT:

- accentul cade pe ceea ce face și nu pe ceea ce este Duhul Sfânt: Duhul vorbește, avertizează, sfătuiește, suferă, Se bucură etc.
- lucrarea Duhului trebuie dedusă din lucrarea Dumnezeului Trinitar, în așa fel încât să nu fie exclusă co-participarea Sa, dar nici minimalizată lucrarea celorlalte două Persoane
- lucrarea Duhului se manifestă individual și colectiv, în raport cu păcătoșii și cu credincioșii, dar într-un mod limitat (Duhul a fost experimentat de un număr restrâns de oameni aleși și El nu a rămas permanent în posesia acelor credincioși).

30. Prin ce se caracterizează lucrarea Duhului Sfânt în Noul Testament?

Evangeliiile prezintă lucrarea Duhului Sfânt înainte de Cincizecime, cu caracteristici asemănătoare lucrării din VT. Celelalte scrieri din NT prezintă lucrarea Duhului specifică perioadei Bisericii, astfel:

- Duhul apare distinct de Tatăl și de Fiul, implicat deopotrivă în lucrarea Dumnezeului Trinitar
- Duhul Se pogoară „peste orice făptură”, lucrând cu și în cei credincioși, pe care îi regenerează și îi încorporează într-un Trup spiritual (Biserica)
- Duhul continuă lucrarea de convingere a celor păcătoși

II.1. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Creația

31. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Creația?

Duhul Sfânt participă activ, alături de Tatăl și de Fiul:

- 1) în crearea Universului (Creație)
- 2) în susținerea Universului (Providență)

1) *Creația*: În Gen. 1.1-27, termenul ebr. „bara” = „a crea din nimic” apare de 3 ori (1.1; 1.21 și 1.26-27), indicând cele 3 domenii în care Duhul Sfânt este Co-Creator, alături de Tatăl și de Fiul:

- (1) cerurile și pământul, cu vegetația sa (Gen. 1.1-2; Iov 26.13; Ps. 33.6; Ps. 104.16).
Expresia *Duhul lui Dumnezeu* se referă la Duhul Sfânt.
- (2) viețuitoarele din ape, de pe sol și din atmosferă (Gen. 1.21; Ps. 104.11,17-25,30)
- (3) omul (Gen. 1.26-27; 2.7; Iov 33.4; Ps. 139.7). Gen. 2.7 nu conține termenul *ruah*, dar *sufierea* lui Dumnezeu este o metaforă pentru Duhul Sfânt.

2) *Providența*: Duhul Sfânt participă activ:

- (1) în susținerea Universului creat: înnoiește fața pământului (Ps. 104.30), susține vegetația, animalele (Ps. 104.10-13; Is. 40.7) și omul (Gen. 2.7; Iov 12.10; 33.4)
- (2) în aducerea la îndeplinire a decretelor lui Dumnezeu, restrângând extinderea răului (2 Tes. 2.7) și mărturisind Adevărul (In. 15.26-27; Fapte 5.30-32)

II.2. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Scripturile

32. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Scripturile?

Duhul Sfânt este Autorul și Interpretul incontestabil al Scripturilor, după cum susțin numeroase mărturii interne: David (2 Sam. 23.2), Isaia (59.21), Ieremia (1.9), Domnul Isus (Mat. 5.18; In. 10.35; In. 14.25-26), Pavel (1 Cor. 14.37; 2 Tim. 3.15-17), Petru (2 Pet. 1.21), Ioan (Apoc. 1.10-11) etc. În raport cu Scripturile, putem distinge o lucrare întreită a Duhului Sfânt:

- (1) *Revelație* – procesul prin care Duhul a comunicat celor circa 40 de scriitori umani mesajul transmis de Dumnezeu oamenilor (de la Dumnezeu la scriitor) - 2 Pet. 1.21.
- (2) *Inspirație* – procesul prin care Duhul i-a ghidat pe acești scriitori să scrie cu acuratețe mesajul primit de la Dumnezeu (de la scriitor la manuscris) - 2 Tim. 3.16; 1 Pet. 1.11-12.
- (3) *Iluminare* – procesul prin care Duhul face clar Cuvântul în mintea și în inima cititorului sau ascultătorului (de pe hârtie la inimă) - In. 16.14.

II.3. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu diavolul

33. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu diavolul?

În raport cu diavolul, Duhul Sfânt acționează ca un stăvilă divin, limitând și nimicind lucrările celui rău și ale păcatului (Is. 59.19; Gal. 5.17). Din 2 Tes. 2.6-8 se poate deduce că Duhul Sfânt este Cel ce zădărnicește în prezent apariția lui Antichrist.

II.4. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu lumea păcătoasă

34. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu lumea păcătoasă?

Deși lumea „nu-L poate primi, pentru că nu-L vede și nu-L cunoaște” (In. 14.17), Duhul Sfânt a lucrat și lucrează în lume, având ca scop:

- limitarea păcatului și predicarea neprihănirii în lumea de dinaintea de potop (Gen. 6.3; 1 Pet.3.18-20)
- aducerea păcătoșilor din toate vremurile la pocăință, prin convingere în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata (Ps. 51.11; In. 16.8-10)
- Duhul Sfânt S-a depărtat de unii oameni din VT care au persistat în neascultare: Saul (1 Sam. 16.14), Samson (Jud. 16.20)
- Duhul Sfânt Își încetează lucrarea față de omul care Îl hulește (Mat. 12.31-32)

II.5. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu poporul Israel

35. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu poporul Israel?

În raport cu poporul Israel, Duhul Sfânt:

- (1) a lucrat în perioada VT (a) în domeniul natural, (b) în viața unor personalități sau lideri, (c) în viața unor profeți etc.
- (2) va lucra în perioada sfârșitului, în timpul (a) Necazului și (b) Mileniului

36. În ce activități din domeniul natural S-a implicat Duhul Sfânt în VT?

Pe tărâm natural, Duhul Sfânt:

- a abilitat pe Bețaleel și Oholiab în confecționarea Cortului, hainelor și obiectelor de cult (Ex. 31.3; 35.31 etc.)
- S-a revărsat peste Cort (Ex. 40.34) și peste Templu (1 Împ. 8.10)
- a asigurat puterea necesară reconstruirii Templului de către Zorobabel (Zah. 4.6)
- a răpit/transportat dintr-un loc în altul anumiți oameni (1 Împ. 18.12; 2 Împ. 2.16; Ez. 3.12,14; 8.3; 11.24; 43.5) etc.

37. Cum a lucrat Duhul Sfânt în viața unor personalități/lideri ai lui Israel?

VT prezintă mai multe personalități sau lideri ai poporului Israel care au experimentat Duhul, potrivit expresiilor următoare:

- *a venit peste* Balaam (Num. 24.2), Otniel (Jud. 3.10), Iefta (Jud. 11.29), Samson (Jud. 14.6,19; 15.14), Saul (1 Sam. 10.10; 11.6), trimișii lui Saul (1 Sam. 19.20); David (1 Sam. 16.13), Elisei (2 Împ. 2.15), Azaria (2 Cron. 15.1), Iahaziel (2 Cron. 20.14) etc. Aceasta este expresia cea mai frecventă în VT care redă împuternicirea prin Duhul.
- *a îmbrăcat* pe Ghedeon (Jud. 6.34), Amasai (1 Cron. 12.18: *a fost apucat de Duhul* în trad. Cornilescu), Zaharia (2 Cron. 24.20). Expresia înseamnă *a lua controlul* asupra cuiva.
- *a fi plin de/a umplut pe* Mica (Mica 3.8)

- *a avea Duhul/a fi în* Iosif (Gen. 41.38), Moise și cei 70 de bătrâni (Num. 11.17,25-28), Iosua (Num. 27.18), Ezechiel (Ez. 2.2), Daniel (Dan. 4.8-9; 5.11,14; 6.3) etc.

38. Cum s-a manifestat lucrarea Duhului Sfânt în profeții VT?

În VT, Duhul Sfânt apare cel mai des ca Duhul profeției (Zah. 7.12), iar profetul ca „om însuflat” (Osea 9.7) sau „plin de Duhul Domnului” (Mica 3.8). Ca profet, David declară: „Duhul Domnului vorbește prin mine, și cuvântul Lui este pe limba mea” (2 Sam. 23.2). Duhul Se pogoară în ocazii speciale sau în mod repetat peste unii credincioși sau profeți din VT, inspirându-le cuvintele profetice. Activitatea profetică din VT poate fi grupată în două perioade:

(1) perioada timpurie:

- Moise și cei 70 de bătrâni (Num. 11.25-29); aceasta este prima mențiune biblică în care prorocia apare ca lucrarea Duhului Care S-a așezat peste cei aleși
- Debora, numită „prorocița”, transmite un mesaj din partea Domnului (Jud. 4.4-7)
- Samuel și ceata de proroci, împreună cu care a prorocit și Saul (1 Sam. 10.5-13)
- Ilie și Elisei sunt doi proroci proeminenți din această perioadă (2 Împ. 2.9)
- în suveranitatea Sa, Duhul a venit chiar și peste Saul și oamenii săi care plănuiau răul (1 Sam. 19.20-24), sau peste măgărița lui Balaam (Num. 22.28), care au prorocit

În această perioadă, accentul cade pe *faptul* că oamenii au profețit, și nu pe *conținutul* profețiilor, care rămâne adesea neînregistrat.

(2) perioada târzie:

- începând cu sec. VIII î.Chr., activitatea profetică se intensifică, cuvintele prorocilor fiind înregistrate în cărțile Isaia-Maleahi.
- Ezechiel constituie un exemplu de om al Duhului (Ez. 2.2; 11.5; 36.27) etc.

39. Cum se va manifesta Duhul Sfânt în viața poporului Israel în vremurile din urmă?

În vremurile din urmă, Duhul Sfânt:

- *va fi turnat peste* Israel în timpul Necazului cel Mare (Ioel 2.28-32)
- *va fi turnat peste* Israel în timpul Mileniului (Is. 32.15; 44.3; Ez. 37.13-14; 39.29; Zah. 12.10).

40. Sfinții VT au experimentat nașterea din nou prin Duhul Sfânt?

VT confirmă că Duhul Sfânt a transformat pe unii credincioși din acea vreme:

- Saul: „vei fi prefăcut într-un alt om” și „Dumnezeu i-a dat o altă inimă” (1 Sam. 10.6-9)
- David: „Zidește în mine o inimă curată... și nu lua de la mine Duhul Tău cel Sfânt” (Ps. 51.10-11)
- Nicodim ar fi trebuit să știe despre nașterea din nou (In.3.10)

Totuși, se pare că sfinții VT nu au experimentat nașterea din nou tipică NT, deoarece:

- Nașterea din nou a devenit posibilă „prin învierea lui Isus Hristos din morți” (1 Pet. 1.3)
- Prezența Duhului în credincioșii VT era un privilegiu rar și de scurtă durată, având mai degrabă rol de împuternicire decât de transformare lăuntrică
- Nicodim ar fi trebuit să cunoască nașterea din nou nu ca pe o experiență trăită de cei din vremea sa, ci ca pe o experiență profețită pentru o nouă eră a Duhului (Is. 44.3-4; Ezech. 36.27; 37.14)

II.6. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Domnul Isus

41. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în viața Domnului Isus?

Titlurile „Duhul lui Isus” (Fapte 16.7), „Duhul lui Christos” (Rom. 8.9), „Duhul Fiului” (Gal. 4.6) arată că Duhul Sfânt este asociat cu Domnul Isus în lucrare. Această asociere nu se referă la natura divină, ci este cerută de limitările naturii umane pe care a îmbrăcat-o Mântuitorul. Asocierea în lucrare vizează:

- persoana Domnului Isus
- activitatea Sa pământească
- moartea și învierea Sa

42. În ce constă lucrarea Duhului în raport cu persoana Domnului Isus?

Deoarece Și-a asumat voluntar o natură umană, Domnul Isus:

- A fost trimis în lume de Tatăl și de Duhul Sfânt, ca Serv Ales pentru o misiune specială (Is. 42.1; 48.16-17; 61.1-2).
- A fost conceput de la Duhul Sfânt (Lc. 1.35; Mat. 1.18,20). Duhul Sfânt nu este considerat tatăl pruncului Isus, pentru că prin concepere, nu a luat ființă o nouă persoană, ci Persoana eternă a Domnului Isus a îmbrăcat o natură umană. Prin nașterea Sa de la Duhul Sfânt și din fecioara Maria, Christosul etern a intrat într-o relație vitală cu o natură umană neatinsă de păcatul adamic (2 Cor. 5.21; 1 Pet. 2.22). Conceperea Sa miraculoasă a fost un semn dat de Dumnezeu poporului Său (Is. 7.14).
- A fost dus la Templu într-un cadru pregătit de Duhul Sfânt, potrivit profețiilor. Prin Simeon, Duhul depune o nouă mărturie despre Prunc (Lc. 2.25-35).
- A crescut sub protecția Duhului Sfânt (Lc. 2.40,52). La 12 ani, i-a uimit pe rabinii din Templu prin înțelepciunea primită de la Duhul (Is. 11.1-2). Natura Sa umană s-a dezvoltat perfect și nu a fost atinsă de păcat.
- A fost uns de Duhul care S-a pogorât peste El în chip de porumbel, cu ocazia botezului în apă (Lc. 3.21-22). Prezența Duhului a confirmat că: (1) El este Mesia/Unsul, (2) El are o relație unică cu Tatăl și (3) El este Cel ce botează cu Duhul Sfânt (In. 1.33).
- A fost dus de Duhul în pustie ca să fie ispitit de diavolul (Mat. 4.1; Lc. 4.1-2). În Lc. 4.1 verbul este la imperfect, indicând nu un act singular, ci o prezență permanentă a

Duhului cu Isus în pustie. După 40 de zile, Domnul S-a întors tot în prezența Duhului Care a coordonat confruntarea și I-a asigurat victoria (Lc. 4.14).

43. Ce erori majore privind rolul Duhului în Întruparea Fiului trebuie evitate?

În legătură cu întruparea Domnului Isus de la Duhul Sfânt și din fecioara Maria, trebuie evitate următoarele erori majore:

- Duhul Sfânt ar fi Tatăl Domnului Isus
- Deoarece a fost conceput de la Duhul Sfânt, Domnul Isus nu ar fi avut un suflet și un duh uman
- Domnul Isus ar fi fost conceput cu o natură umană păcătoasă (preluată de la fecioara Maria), dar a fost sfințit de Duhul Sfânt după ce S-a născut

44. În ce constă lucrarea Duhului în activitatea publică a Domnului Isus?

Pe pământ, Fiul a lucrat supus Tatălui, dar și limitărilor naturii umane (Fil. 2.6-7); de aceea a avut nevoie de puterea Duhului Sfânt, care I-a fost dată fără măsură (In. 3.34).

- la botezul în apă, a fost uns de Duhul Sfânt pentru lucrare (Mat. 3.16-17)
- a predicat și a învățat prin puterea Duhului Sfânt (Lc. 4.18; Mat. 4.17)
- a făcut tot felul de minuni, exorcizări și vindecări prin Duhul (Fapte 10.38; Mat. 12.28; Is. 61.1)

45. În ce constă lucrarea Duhului privind moartea și învierea Domnului Isus?

- prin Duhul, Domnul Isus S-a adus pe Sine ca jertfă perfectă (Evr. 9.14). El nu a suferit moartea în mod pasiv, ci a acceptat-o benevol și a experimentat-o în maniera dorită de Tatăl.
- Duhul Sfânt L-a înviat pe Domnul Isus dintre cei morți (Rom. 8.11), chiar dacă Învierea poate fi atribuită deopotrivă și Tatălui (Fapte 2.24) și Fiului (In. 10.17-18).
- prin înviere, Duhul a transformat trupul fizic al Domnului Isus în trup spiritual (1 Cor. 15.44-45).
- Duhul L-a confirmat („dovedit neprihănit”) pe Mesia prin faptul învierii din morți (1 Tim. 3.16).

46. Ce se poate spune despre lucrarea Duhului Sfânt după învierea și glorificarea Domnului Isus?

După înviere și glorificare, putem spune că Duhul nu mai lucrează *prin* Domnul Isus, ci *pentru* El. În calitate de „alt Mângâietor” venit pe pământ, Duhul Sfânt nu Îl înlocuiește pe Christosul absent, ci comunică realitatea lui Christos în prezența Sa spirituală (Mat. 18.20; 28.20; Mc. 16.20). În acest scop, Duhul Sfânt Se subordonează benevol Domnului Isus și Își continuă lucrarea, în perfectă armonie cu Christosul glorificat.

47. În ce constă subordonarea Duhului față de Fiul?

Subordonarea nu înseamnă inferioritate, întrucât Duhul împărtășește cu Fiul și cu Tatăl una și aceeași natură divină. Subordonarea se limitează strict la lucrarea Duhului în deplină armonie cu Fiul și cu Tatăl. Învierea Îl scapă pe Domnul Isus de limitările naturii umane și produce o inversare a rolurilor în lucrare, Duhul subordonându-Se benevol Fiului, ca și Tatălui:

- Duhul Sfânt este numit „Duhul Tatălui” (Mat. 10.20) și „Duhul Fiului” (Gal. 4.6)
- Fiul Îl trimite în lume pe Duhul care porcede de la Tatăl (In. 15.26; 16.7; Fapte 2.33)
- Duhul aduce aminte ucenicilor cuvintele Domnului Isus (In. 14.16)
- Duhul mărturisește despre Domnul Isus (a) prin viața și (b) prin cuvintele ucenicilor, însoțite de (c) semne și minuni (In. 15.26; Fapte 5.32)
- Duhul Îl glorifică pe Domnul Isus prin faptul că nu vorbește din sursă proprie, ci de la Fiul (In. 7.16,18; 8.26,40; 16.13-15)

II.7. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Biserica

48. Ce semnificație are Cincizecimea în relația dintre Duhul Sfânt și Biserica?

În general, Cincizecimea este considerată ziua de naștere a Bisericii sau, mai exact, ziua în care Biserica devine pe deplin funcțională. Cincizecimea semnifică:

- ziua pogorării Duhului Sfânt pentru a împuternici, în vederea lucrării, pe noul popor al lui Dumnezeu (Biserica) format pe baza lucrării săvârșite a Domnului Isus (Mat. 16.18; Fapte 1.8)
- începutul unei noi perioade de lucrare a Duhului Sfânt, în care Duhul este *cu* și *în* credincioși (In. 14.17)

49. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu Biserica?

În prezenta „dispensație a Duhului Sfânt”, Domnul Isus Se raportează la Biserica Sa doar prin intermediul Duhului Sfânt. „Persoana și lucrarea Duhului Sfânt autentifică Persoana și lucrarea lui Isus Christos în lume” (J.R. Higgins). Practic, Duhul Sfânt nu are agenda Sa proprie, ci face lucrarea Tatălui și a Fiului, astfel:

- Dă viață Bisericii (2 Cor. 3.6; Rom. 12.5; Ef. 4.4). Biserica nu este o organizație, ci este un organism spiritual însuflețit de Duhul.
- Încorporează în Biserică (1 Cor. 12.13). La Cincizecime, ucenicii (care existau ca și credincioși individuali) au fost integrați în „Biserica lui Dumnezeu” (Fapte 2.38-41; 20.28).
- Asigură unitatea Bisericii (Ef. 4.3). El îi unește pe credincioși între ei, dar și cu Christos, Capul (Fil. 2.1; Ef. 1.22-23).
- Administrează Biserica (Fapte 9.31). El asigură soluții optime și slujitorii necesari Bisericii (Fapte 15.28; 20.28).
- Coordonează misiunea Bisericii (Fapte 13.2-4; 16.6).
- Echipează slujitorii Bisericii (1 Cor. 12.4-11). El îi împuternicește și le dă daruri spirituale, în vederea zidirii Bisericii (Fapte 1.8; 2.17-18).
- Va răpi Biserica (Rom. 8.11; 2 Tes. 2.7,13).

II.8. Lucrarea Duhului Sfânt în raport cu credinciosul

50. În ce constă lucrarea Duhului Sfânt în raport cu credinciosul?

După ce îl convinge pe păcătos să se pocăiască, Duhul Sfânt Își continuă în credincios lucrarea (a) de mântuire și (b) de împuternicire în vederea slujirii.

Lucrarea de mântuire este bine rezumată de W.H. Griffith Thomas, în trei perioade de timp din viața credinciosului:

- (1) în experiența lui trecută: Duhul a lucrat ca Duh al înfierii (Rom. 8.15), garantând libertatea credinciosului (2 Cor. 3.17)
- (2) în experiența lui prezentă: Duhul lucrează ca Duh al sfințeniei, garantând roada Duhului (Gal. 5.22-24)
- (3) în experiența lui viitoare: Duhul va lucra ca Duh al moștenirii, garantând învierea credinciosului (Rom. 8.11, 23; Ef. 1.14).

Lucrarea de împuternicire se referă la botezul cu Duhul Sfânt, prin care credinciosul primește putere și daruri spirituale necesare slujirii în Trupul lui Christos.

51. În ce constă aspectul trecut al lucrării de mântuire a Duhului în viața credinciosului?

Păcătosul care se lasă convins de Duhul Sfânt și se pocăiește, primește mântuirea, prin credința în Domnul Isus. Primirea mântuirii, ca experiență trecută a fiecărui credincios, însumează mai multe lucrări pe care le face Duhul Sfânt care locuiește în credincios:

- îl naște din nou (In. 3.5-6)
- îi confirmă înfierea (Rom. 8.16)
- îl încorporează în Trupul lui Christos (1 Cor. 12.13)
- îl pecetluiește (Ef. 1.13-14)

52. Pocăința este o lucrare a Duhului Sfânt sau a păcătosului?

Pocăința este o decizie luată de păcătos în urma lucrării de convingere a Duhului Sfânt în viața sa. Dar, deși Duhul Sfânt lucrează la convingerea tuturor păcătoșilor, nu toți păcătoșii iau decizia de a se pocăi. Privită ca *decizie*, pocăința poate fi considerată lucrarea păcătosului. În acest sens:

- pocăința este o poruncă dată păcătosului (Mat. 3.2,11; 4.17; Mc. 1.15; Fapte 2.38; 3.19; 8.22; 17.30; 26.20; Rom. 2.4)
- a se pocăi este responsabilitatea păcătosului (Mat. 11.20; 21.32; Mc. 6.12; Lc. 5.32; 13.3,5; 15.7; 16.30; 2 Pet.3.9)

Totuși, trebuie să nu uităm lucrarea Duhului Sfânt *premergătoare* deciziei (pocăinței), când îl convinge pe om că este un păcătos care are nevoie de neprihănirea lui Dumnezeu pentru a scăpa de judecată (Ioan 16.8-11). Fără această lucrare a Duhului, nici un păcătos nu s-ar putea pocăi.

53. Ce rol are Duhul Sfânt în nașterea din nou a credinciosului?

Nașterea din nou este înnoirea spirituală produsă de Duhul Sfânt, prin Cuvântul lui Dumnezeu („apa”), în păcătosul care se pocăiește și crede (In. 3.3-5; Tit 3.5). Orice păcătos este mort din punct de vedere spiritual (Ef. 2.1-2). Duhul Sfânt îl învie la o viață nouă, spirituală, așa încât păcătosul devine o creație nouă, în care locuiește Duhul Sfânt (Col. 3.1; 2 Cor. 3.6; 5.17; Gal. 6.15; Rom. 8.9). Duhul nu reformează viața veche, ci concepe o viață nouă, a cărei apariție este numită „naștere din Dumnezeu” sau „din Duh” sau „din nou” (In. 1.13; 3.6-7). Nașterea din nou (care este concomitentă cu locuirea Duhului în credincios), este anterioară și distinctă de botezul cu Duhul Sfânt; prima lucrare dă credinciosului viață spirituală, a doua îi dă putere spirituală (Fapte 8.15-17; 1.8).

54. Ce rol are Duhul Sfânt în înfierea credinciosului?

Înfierea este dreptul acordat copiilor lui Dumnezeu de a intra în toate privilegiile familiei Tatălui ceresc (In. 1.12; Rom. 8.17; Gal. 4.6-7). Acest fapt incredibil nu este un simplu sentiment uman, ci este o realitate de care Duhul Sfânt îl convinge pe credincios, mărturisind-o în el și împreună cu el (Rom. 8.15-16). Orice mărturie a Duhului este adevărată (1 In. 5.6).

55. Ce rol are Duhul Sfânt în încorporarea credincioșilor în Trupul lui Christos?

Duhul Sfânt convinge individul și, dacă se pocăiește, îl naște din nou, în mod individual. Dar omul nou nu va trăi de unul singur. Imediat, Duhul Sfânt îl încorporează ca mădular în Trupul lui Christos (1 Cor. 12.12-13). Această lucrare a Duhului este redată metaforic: „am fost botezați de un singur Duh ca să alcătuim un singur trup” (1 Cor. 12.13a). Expresia „botezați de un singur Duh” din acest verset nu se referă la botezul cu Duhul Sfânt, ci la încorporarea credincioșilor în Biserică, care are loc la nașterea din nou (convertire):

„botezați în/de Duhul” „baptizei en pneumati”	1 Cor. 12.13	Mat. 3.11; Mc. 1.8; Lc. 3.16; In. 1.33; Fapte 1.5; 11.16
Sens:	Încorporare în Trup (Biserică)	Botez cu Duhul Sfânt
Botezătorul:	Duhul Sfânt	Domnul Isus
Mediul:	(Trupul lui) Christos	Duhul Sfânt
Scopul:	Un singur Trup	Putere pentru misiune
Momentul:	La convertire (naștere din nou)	Ulterior
Modul:	Automat, neexperimental	La cerere, experimental

56. Ce rol are Duhul Sfânt în pecetluirea credinciosului?

Când am prezentat simbolurile Duhului Sfânt, am argumentat că pecetluirea, deși ar putea face referire la botezul cu Duhul Sfânt, pare să exprime mai degrabă dreptul de proprietate al lui Dumnezeu asupra credinciosului, drept legitim din momentul nașterii din nou (Ef. 1.13-14; 4.30; 2 Tim. 2.19). Prezența Duhului Sfânt înlăuntrul credinciosului constituie atât pecetea apartenenței, cât și garanția (arvuna) că acel credincios va fi păzit să rămână pentru totdeauna proprietatea lui Dumnezeu (2 Cor. 5.5-6).

57. În ce constă aspectul prezent al lucrării de mântuire a Duhului în viața credinciosului?

Duhul, care locuiește în credincios, își continuă lucrarea în și cu credinciosul care trăiește în ascultare de Dumnezeu, pe parcursul întregii sale vieți:

- îi conferă calitatea de om spiritual (Rom. 8.9)
- Îl glorifică pe Dumnezeu în trupul credinciosului, care devine templul lui Dumnezeu (1 Cor. 3.16; 6.19)
- îi face reală părtășia cu Tatăl și cu Fiul (In. 14.23; Ef. 2.18; 3.16-17; 1 In. 3.24)
- îl învață și îl călăuzește (In. 16.13; Rom. 8.14; Gal. 5.18; Ef. 1.17; Fapte 8.29; 10.19)
- îl ajută în rugăciune și închinare (In. 4.23-24; Rom. 8.26-27; 1 Cor. 14.14-15; Ef. 6.18; Iuda 20)
- îl împuternicește pentru a sluji cu darul dat (Fapte 1.8; 1 Cor. 12.8-11; Fil. 3.3)
- îl asistă în sfințire, producând roada Sa (Rom. 8.13; Gal. 5.22-23) etc.

58. Ce rol are Duhul Sfânt în sfințirea credinciosului?

Sfințirea este un proces lucrat de Duhul Sfânt în cooperare cu credinciosul, care începe la nașterea din nou și se încheie la glorificarea (învierea) credinciosului (Rom. 15.16; 1 Cor. 6.11-12; 2 Tes. 2.13-14; 1 Pet. 1.2). Metaforic, sfințirea lucrată de Duhul în credincios este numită „roada Duhului” (Gal. 5.22-24). Partea credinciosului în această lucrare înseamnă „a semăna în Duhul” (Gal. 6.7-8). Duhul îl ajută pe credincios (a) să se separe de tot ce este păcătos și (b) să se dedice lui Dumnezeu.

59. Cum a fost înțeleasă sfințirea în gândirea penticostală?

În gândirea penticostală, sfințirea a fost înțeleasă în două feluri:

- o experiență sau moment de criză care produce instantaneu „sfințirea deplină” (penticostalii proveniți din mișcările de sfințire - ei o numesc „a doua lucrare a harului”, prima fiind convertirea)
- un proces de o viață ce țintește idealul „fiți sfinți”, care va fi atins doar la glorificarea credinciosului (penticostalii proveniți din alte mișcări)

Noi credem că sfințirea este un proces de o viață; totuși, putem vorbi despre două aspecte ale sfințirii:

- aspectul inițial – la convertire, noi am fost sfințiți (socotiți neprihăniți în sens juridic, pozițional: 1 Cor. 1.30; 6.11)
- aspectul continuu – toată viața suntem datori să progresăm către idealul de a fi sfinți sau desăvârșiți (Mat. 5.48; Rom. 8.13; 2 Cor. 3.18; 7.1).

60. În ce constă aspectul viitor al lucrării de mântuire a Duhului în viața credinciosului?

Prezența Duhului Sfânt în credincios constituie garanția (arvuna) învierii și glorificării viitoare (Rom. 8.11, 23; Ef. 1.14). Glorificarea este lucrarea escatologică a Duhului Sfânt de

transformare (și înviere a celor „morți în Christos”) a trupurilor credincioșilor în trupuri nemuritoare, pe care le va înălța în întâmpinarea Domnului, pe nori (Rom. 8.11,22-23; 1 Tes. 4.15-17). Prin glorificare, Duhul Sfânt își încheie lucrarea de mântuire în trupul credinciosului, trup pe care îl eliberează de prezența păcatului și de moarte (1 Cor. 15.51-54).

III. BOTEZUL CU DUHUL SFÂNT

Așa cum cea mai mare promisiune pentru omenire este Ioan 3.16, cea mai mare promisiune pentru Biserică este Fapte 1.8: „Ci voi veți primi o putere când se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria și până la marginile pământului”.

III.1. Termeni biblici și teologici

61. Ce termeni/expresii din Biblie se referă la botezul cu Duhul Sfânt?

Experiența biblică de a fi botezat cu Duhul Sfânt este redată prin diverse expresii (1) teologice și (2) biblice:

(1) *Expresii teologice:*

- *a doua lucrare a harului sau a doua binecuvântare* (preferate de penticostalii proveniți din biserici holiness)
- *eliberarea Duhului* (preferată de charismaticii catolici)
- *botezul cu/în Duhul Sfânt* (cea mai uzuală expresie, pe care o vom folosi și noi, dar care nu apare în Biblie decât sub forma verbală *a boteza cu/în Duhul Sfânt*)

(2) *Expresii biblice* – sub formă (a) verbală și (b) substantivală:

(a) *Expresii biblice verbale:*

- *a boteza cu/în* (Lc. 3.16; Fapte 1.5; 11.16)
- *a (se) umple de* (Lc. 1.15, 41, 67; Fapte 2.4; 4.31)
- *a fi îmbrăcat cu* (Lc. 24.49)
- *a cădea peste* sau *a se pogori* (Fapte 10.44; 11.15)
- *a se vărsa* sau *a turna* (Fapte 2.17,18,33; 10.45)
- *a primi* (Fapte 2.38; 8.15,17; 10.47; 19.2)
- *a da* (Lc. 11.13)
- *a veni peste* (Fapte 1.8; 19.6)

Precizări privind expresiile verbale folosite de Luca:

- cele opt verbe sunt sinonime și descriu în același timp o îmbrăcare, un botez, o împuternicire, o umplere și o revărsare a Duhului
- verbele lucane pun accent pe *suveranitatea divină* (*a cădea peste*, *a veni peste*, *a turna*, *a da*), pe *responsabilitatea umană* (*a primi*) și pe *interacțiunea dintre Dumnezeu și om* (*a boteza*, *a fi îmbrăcat cu*)

- fiecare acțiune în parte, sau toate la un loc, compun sensul metaforei teologice „botezul cu/în Duhul Sfânt”

(b) *Expresii biblice substantivale:*

- *făgăduința Tatălui* (Fapte 1.4)
- *făgăduința Duhului* (Fapte 2.33,39)
- *darul Duhului* (Fapte 2.38; 10.45; 11.17)
- *darul lui Dumnezeu* (Fapte 8.20)

Precizări privind expresiile substantivale lucane:

- Pavel mai creează câteva expresii substantivale: „*Templul Duhului*” (1 Cor. 3.16-17; 6.19), „*arvuna Duhului*” (2 Cor. 2.1.21-22; Ef. 1.13-14; 4.30) și „*pecetea Duhului*” (2 Cor. 1.21-22; 5.5; Ef. 1.13-14)
- se pare că expresiile pauline nu fac referire la botezul cu Duhul Sfânt, ci la lucrarea soteriologică a Duhului (convertire)
- există și teologi pentecostali care argumentează că *arvuna* și *pecetea* Duhului se referă la botezul cu Duhul Sfânt

III.2. Definiție descriptivă

62. Ce este botezul cu Duhul Sfânt?

Biblia conține numeroase metafore care descriu botezul cu Duhul Sfânt (vezi expresiile de mai sus), dar nu și o definiție a acestei experiențe. Noi vom formula o *definiție descriptivă*, care va preciza (1) ce *nu este* și (2) ce *este* botezul cu Duhul Sfânt:

63. Ce *nu este* botezul cu Duhul Sfânt?

Botezul cu Duhul Sfânt:

- *Nu este nașterea din nou.* Analiza celor 5 cazuri de botez cu Duhul Sfânt din Fapte (Ierusalim, Samaria, Damasc, Cezareea și Efes) arată că botezul cu Duhul Sfânt este distinct și ulterior față de convertire.
- *Nu este sfințirea.* Am arătat deja că sfințirea este o lucrare a Duhului care începe la convertire și durează toată viața; acest proces continuu nu trebuie confundat cu experiența unică și irepetabilă a botezului cu Duhul Sfânt.
- *Nu este răsplata slujirii sau semnul spiritualității.* Botezul cu Duhul Sfânt este un dar promis tuturor credincioșilor, care trebuie primit prin credință, nu pentru a-l avea, ci pentru a-l folosi (Fapte 1.8; 2.38-39; Gal. 3.2).
- *Nu este un eveniment istoric irepetabil.* Cincizecimea, ca zi în care Duhul făgăduit a fost trimis pe pământ, este un eveniment istoric irepetabil. Dar botezul cu Duhul Sfânt, ca experiență trăită de ucenici în acea zi, s-a repetat în alte 4 cazuri descrise în Fapte (8.14-17; 9.17-18; 10.44-47; 19.6) și este încă o promisiune actuală (Fapte 2.39).

64. Ce este botezul cu Duhul Sfânt?

Botezul cu Duhul Sfânt este o experiență biblică definită,

- cu Dumnezeu
- personală
- normativă
- separată/ulterioară convertirii
- însoțită de dovada fizică inițială a vorbirii în limbi
- cu rol de împuternicire pentru misiune
- care deschide „poarta” către darurile cu manifestare miraculoasă.

65. Ce presupune botezul cu Duhul Sfânt ca experiență cu Dumnezeu?

Botezul cu Duhul Sfânt nu este primit odată cu convertirea, automat și neexperiențial, ci este o experiență cu Dumnezeu de sine stătătoare, în care:

- Domnul Isus este Botezătorul (Mat. 3.11 – *El vă va boteza...*)
- Duhul Sfânt este „mediul” în care este botezat credinciosul (Mat. 3.11- ... *cu Duhul Sfânt*)
- credinciosul este cel ce trăiește experiența (Fapte 1.8; 2.4)

66. Ce dovezi biblice arată că botezul cu Duhul Sfânt este o experiență personală?

Botezul cu Duhul Sfânt nu a fost o experiență de grup rezervată perioadei apostolice, ci:

- a fost și experiența unui individ, Saul din Tars (Fapte 9.17-18)
- este promis fiecărui credincios din orice loc și din orice perioadă (Fapte 2.38-39)

La Cincizecime, botezul cu Duhul Sfânt a fost dat Bisericii odată pentru totdeauna, în sensul că a devenit disponibil pentru toți credincioșii. În același sens, la Golgota, mântuirea a fost oferită omenirii odată pentru totdeauna. Dar a susține că fiecare credincios a primit botezul cu Duhul Sfânt este la fel de greșit cu a susține că fiecare om a primit mântuirea. Mântuirea nu se primește în comun, ca grup, nici nu se transmite de la o generație la alta, ci se primește individual. La fel, botezul cu Duhul Sfânt se primește individual, ca experiență personală bine definită, distinctă de convertire.

III.3. Experiență normativă

67. Botezul cu Duhul Sfânt este o experiență normativă?

Unii neagă faptul că botezul cu Duhul Sfânt este o experiență pe care trebuie să o aibă toți credincioșii, cu argumente care țin mai ales de hermeneutica (metoda de interpretare) utilizată. În general, evanghelicii susțin că:

- o hermeneutică sănătoasă cere ca doctrinele și normele de viață creștină să fie deduse din pasaje didactice, care conțin porunci clare, și nu din pasaje narrative, care conțin întâmplări elastice și alunecoase
- deoarece scrierile didactice (epistolele) nu conțin porunca de a fi botezat cu Duhul Sfânt, cele 5 narațiuni privind botezul cu Duhul Sfânt din Fapte nu pot susține normativitatea acestei experiențe

Potrivit hermeneuticii penticostale, noi credem că:

- atât pasajele didactice, cât și cele narative, pot stabili doctrine și norme de viață creștină, deoarece:
 - Biblia nici nu face distincție între narativ și didactic, ci susține inspirația tuturor cărților care o compun (2 Tim. 3.16)
 - pasajele didactice din epistole (ex: întruparea, botezul cu Duhul Sfânt) pot fi înțelese mai bine dacă se pornește de la pasajele narative (din evanghelii sau din Fapte)
 - metoda lui Pavel de a deduce doctrină din narațiunile Vechiului Testament (1 Cor. 10.11; Rom. 15.4; Gal. 4), poate fi extinsă și în cazul narațiunilor Noului Testament
 - Luca este nu numai un istoric, ci și un teolog, care își alege narațiunile potrivit scopului teologic al scrierilor sale (Evanghelia și Fapte)
 - cartea Fapte conține o teologie a Duhului de sine stătătoare
 - Luca scrie 5 narațiuni despre botezul Duhului cu intenția de a stabili un precedent normativ (elementul descriptiv repetat devine element prescriptiv - David Petts)
- În concluzie, noi credem că normativitatea botezului cu Duhul Sfânt:
- se bazează nu atât de mult pe precedentul istoric, cât mai ales pe caracterul universal al darului, precum și pe scopul lui Luca, de a încuraja toate generațiile de creștini să primească darul (Fapte 2.16-18, 38-39)
 - este susținută de promptitudinea cu care apostolii au rezolvat două anomalii din Biserica primară (Fapte 8:14u; 19.1u)
 - este confirmată de mulțimea celor ce au experimentat botezul cu Duhul Sfânt, atât în Biserica primară, cât și de-a lungul istoriei

III.4. Experiență ulterioară convertirii

68. Ce argumente susțin că botezul cu Duhul Sfânt este o experiență distinctă și ulterioară convertirii?

În teologia pentecostală, separabilitatea/ulterioritatea se referă la faptul că „cele două stadii” (convertirea și botezul cu Duhul Sfânt) sunt separate logic și, adesea, cronologic în experiența credinciosului. Un model în „două stadii” ar putea fi identificat și în viața Domnului Isus: (1) zămislit de la Duhul Sfânt, în pânțelele Mariei (Lc. 1.35) și (2) împuternicit de Duhul, la Iordan (Lc. 3.21-22; 4.18; Fapte 10.38). Totuși, ulterioritatea trebuie dedusă din cele 5 cazuri biblice de botez cu Duhul Sfânt:

1. Cei 120 de ucenici la Cincizecime (Fapte 2.1-21) – două stadii:

(1) *convertirea - înainte de Cincizecime:*

- erau o comunitate de credincioși separați de lume (Lc. 9.1u; In. 17.14)
- numele lor erau scrise în ceruri (Lc. 10.20)
- erau curați datorită Cuvântului (In. 15.3)
- erau uniți cu Domnul Isus Christos (In. 15.5)
- au avut câteva experiențe soteriologice cu Duhul Sfânt (In. 14.17; 20.22)

(2) *botezul cu Duhul Sfânt - la Cincizecime:*

- au fost umpluți de Duh Sfânt
- au vorbit în limbi (Fapte 2.4)

2. Credincioșii din Samaria (Fapte 8.1-17) – două stadii:

(1) convertirea – prin misiunea lui Filip:

- au primit Cuvântul (v. 12,14)
- au trăit bucuria mântuirii (v. 8)
- au fost botezați în apă (v. 12)

(2) botezul cu Duhul Sfânt – prin misiunea lui Petru și a lui Ioan:

- au primit Duhul Sfânt, nu doar o manifestare a darurilor Duhului (v. 15)
- primit prin rugăciune și punerea mâinilor apostolilor (v. 15-17)
- însoțit de manifestări supranaturale perceptibile (v. 18)
- după o perioadă de timp considerabilă de la convertire

3. Saul din Tars (Fapte 9.1-18) – două stadii:

1) convertirea – pe drumul Damascului:

- a capitulat, recunoscând autoritatea Domnului Isus (v. 6)
- „se roagă” (v. 11) – poate fi o dovadă a convertirii
- „frate” (v. 17) – un apelativ creștinesc, mai degrabă decât evreiesc

2) botezul cu Duhul Sfânt – în cetatea Damasc:

- se disting 4 momente separate: punerea mâinilor, vindecarea, botezul cu Duhul Sfânt și botezul în apă (v. 17-18)
- vindecarea și umplerea de Duh se leagă mai degrabă de punerea mâinilor decât de botezul în apă (v. 17-18)
- punerea mâinilor pentru primirea Duhului nu este o prerogativă exclusiv apostolică (Anania era un ucenic, v. 10)

4. Credincioșii din Cezareea (Fapte 10.34-48) – două stadii:

1) convertirea – la predica lui Petru:

- au crezut și s-au pocăit (11.17)
- au fost justificați (15.9)

2) botezul cu Duhul Sfânt – două posibilități:

- (a) simultan, dar distinct de convertire: au avut „o experiență unificată” compusă din două acte distincte: convertire și botez cu Duh Sfânt
- (b) ulterior convertirii: s-au convertit și imediat au fost botezați cu Duhul Sfânt
 - vorbeau în limbi și măreau pe Dumnezeu (v. 46)
 - Separabilitatea logică, sigură și suficientă, nu impune neaparat și separabilitate cronologică (ulterioritate).

5. Credincioșii din Efes (Fapte 19.1-7) – două stadii:

1) convertirea – înainte de întâlnirea cu Pavel:

- au crezut (v. 2) - în Domnul Isus (cf. Fapte 18.25)
- au fost botezați cu botezul lui Ioan, care implica pocăința (v. 3, Mat. 3.2-8)
- „ucenici” (v. 2) - termen tehnic, de 28 de ori în Fapte, cu sensul clar de creștini (cf. Fapte 11.26)
- „ucenicii” (v. 2) se pare că erau „frații” (Fapte 18.27)

2) botezul cu Duhul Sfânt – la întâlnirea cu Pavel:

- după un interval considerabil de la convertire
- după botezul în apă și separat de acesta (v. 5-6)
- prin punerea mâinilor apostolului (v. 6)
- vorbeau în limbi și prooroceau (v. 6)

III.5. Dovada fizică inițială

69. Care sunt principalele poziții teologice privind semnul/dovada botezului cu Duhul Sfânt?

Vorbirea în limbi a fost contestată încă din prima zi a manifestării ei (Fapte 2.12-13; 1 Cor. 14.22-23). În prezent, ea este negată de cessaționiști (cei care susțin că darurile miraculoase ale Duhului au încetat după moartea apostolilor). Penticostalii și charismaticii cred deopotrivă că vorbirea în limbi este de la Duhul Sfânt și încă nu a încetat, dar înțeleg diferit relația dintre vorbirea în limbi și botezul cu Duhul Sfânt, ca de pildă:

- 1) *Vorbirea în limbi nu este dovada botezului cu Duhul Sfânt:* Schweizerischen Pfingstmission, Elveția; Christlicher Gemeinschaftsverband Mulheim-Ruhr, Germania, „The Church of the Living God”, USA
- 2) *Vorbirea în limbi este o dovadă a botezului cu Duhul Sfânt:* Thomas B. Barratt (Norvegia), Lewi Pethrus (Suedia), „Iglesia Metodista Pentecostal de Chile”, „Iglesia Pentecostal de Chile” etc.
- 3) *Vorbirea în limbi nu este dovada absolut necesară a botezului cu Duhul Sfânt:*
 - botezul în Duh oferă capacitatea de a vorbi în limbi, dar vorbirea în limbi nu este dovada absolut necesară a primirii Duhului (Jack Hayford, Anglia)
 - semnul botezului cu Duhul Sfânt este puterea de mărturisire (Samuel Edestav, Suedia)
- 4) *Vorbirea în limbi este dovada fizică inițială a botezului cu Duhul Sfânt:* aceasta este poziția clasică penticostală, pe care ne-o însușim și noi

70. De unde provine sintagma „dovada fizică inițială”?

Sintagma „dovada fizică inițială” nu apare în Biblie, ci este o formulare teologică relativ recentă:

- 1900-1901: Charles Parham este primul care susține legătura dintre botezul cu Duhul Sfânt și vorbirea în limbi, ca semnul (dovada) acestei experiențe.
- 1906: William Seymour include ideea lui Parham în revista „The Apostolic Faith” (publicația oficială a Misiunii de pe Azusa Street).
- 1907: J.H. King, lider al Pentecostal Holiness Church din USA formulează sintagma „dovada inițială a botezului cu Duhul Sfânt”.
- 1910: Church of God, art. 9 al Mărturisirii de Credință: „vorbirea în limbi este dovada inițială a botezului cu Duhul Sfânt”.
- 1916: Assemblies of God, art. 8 al Mărturisirii de Credință: „Botezul credincioșilor în Duhul Sfânt este confirmat de dovada fizică inițială a vorbirii în alte limbi”.

- 1948: The Pentecostal Fellowship of North America (cele mai mari 15 grupări pentecostale americane), art. 5 din „Statement of Truth”: „Noi credem ... în botezul în Duhul Sfânt cu dovada inițială a vorbirii în limbi după cum dă Duhul”.

71. Vorbirea în limbi are baze biblice?

Potrivit lui B.S. Triplett, vorbirea în limbi are baze biblice solide:

- este sugerată profetic (Is. 28.11; Ioel 2.28-29; Mc. 16-17; In. 15.26-27; 16.13)
- este validată inițial (Fapte 2.4)
- este fundamentată istoric (Mat. 18.16; Fapte 2.4; 10.44-46; 19.6)
- este verificată primar (Fapte 2.16; 11.15; 15.18)
- este sugerată de contextul secundar (ceva văzut și auzit: Fapte 8.18-23, 9.17-22; 13.9; 14.18)
- nu este negată categoric
- este consolidată escatologic (Fapte 2.39)

72. Relația dintre vorbirea în limbi și botezul cu Duhul Sfânt are baze biblice?

Vorbirea în limbi a apărut la Cincizecime (Fapte 2.4). Până atunci, dovada cea mai frecventă a pogorârii Duhului Sfânt peste un credincios era prorocia, alte dovezi putând fi darurile vindecărilor, minunilor și exorcizărilor.

După Cincizecime, are loc o schimbare de paradigmă (tipar), dovada cea dintâi și cea mai clară fiind vorbirea în limbi. Din Fapte reiese că Luca:

- nu ridică chestiunea a ceea ce constituie „dovada” botezului cu Duhul Sfânt
- leagă vorbirea în limbi de botezul cu Duhul Sfânt:
 - explicit, în 3 cazuri: Cincizecime (2.4), Cezareea (10.46) și Efes (19.6)
 - implicit, în 2 cazuri: Samaria (Fapte 8.18) și Damasc (9.17, cf. 1 Cor. 14.18)
- arată și alte dovezi imediate posibile:
 - laude lui Dumnezeu (Fapte 2.11,47; 10.46)
 - bucurie copleșitoare (Fapte 2.46)
 - dorința de a mărturisi pe Domnul Isus (Fapte 1.8; 2.14-18; 3.31)
 - primirea unor daruri spirituale miraculoase (Fapte 19.6)

Putem concluda că primirea botezului cu Duhul Sfânt poate fi marcată de mai multe dovezi; totuși, cele 3 mărturii clare (Ierusalim, Cezareea și Efes) ne îndreptățesc să credem că vorbirea în limbi este prima și cea mai clară dovadă (externă, empirică) a botezului cu Duhul Sfânt.

III.6. Scop și rezultate

Botezul cu Duhul Sfânt este o experiență unitară, cu scop și rezultate inseparabile. Totuși, în scop didactic, putem afirma că *scopul* botezului cu Duhul Sfânt este *misiologic*, iar *rezultatele* sunt *soteriologice*.

73. Care este scopul botezului cu Duhul Sfânt?

Scopul botezului cu Duhul Sfânt este formulat de Domnul Isus în Fapte 1.8: *împuternicirea credinciosului în slujire*. În urma acestei experiențe, Duhul Sfânt ridică simțul intimității și relația credinciosului cu Dumnezeu la nivelul maxim, cu numeroase *rezultate* benefice pentru credincios.

Ca *împuternicire divină pentru slujire*, botezul cu Duhul Sfânt conferă credinciosului:

- putere și îndrăzneală de a mărturisi (Lc. 24.49; Fapte 1.8; 2.36; 4.13,19,31; 7.51; 9.20,31; 12.24; 13.9-14; 19.20; 24.10-21; 25.7-11 etc.)
- putere de a folosi darurile primite de la Duhul: limbi (Fapte 2.4; 10.46; 19.6), profeție (Fapte 11.27-28; 13.1-2; 21.4,11), cuvând de cunoștință/deosebirea duhurilor (Fapte 5.3-4), cuvânt de înțelepciune (Fapte 4.8-13; 15.28), vindecări și minuni (Fapte 2.43; 3.1-10; 5.15-16; 6.5,8; 8.6-7; 9.33-35; 14.3,8-10; 15.12; 19.11-12; 28.3-5), exorcisme (Fapte 5.16; 8.7; 16.16-18; 19.13-16), învieri din morți (Fapte 9.36-42; 20.9-10), vizțiuni (Fapte 10; 16.9-10) etc.
- putere de a îndura persecuția din partea autorităților religioase (Fapte 4.13; 5.29; 6.8; 9.20; 12.1-5) sau civile (Fapte 17.5; 18.5-6; 21.40; 24.10; 26.1)
- putere de a lupta cu spiritele rele (Ef. 6.12-17; 2 Cor. 10.3-5; 1 In. 4.4)

74. Care sunt rezultatele botezului cu Duhul Sfânt?

Botezul cu Duhul Sfânt produce în viața credinciosului:

- o mai profundă conștientizare a prezenței lui Dumnezeu (Fapte 2.36; 4.11-12; 7.55; 10.44-46; Gal. 4.6)
- o mai profundă sensibilitate spirituală și înțelegere a voii lui Dumnezeu în anumite situații (Fapte 5.1-9; 13.8-10; 15.28; 16.16-18; 21.4,10-14)
- o mai profundă înțelegere și pasiune pentru Cuvânt (In. 16.13; Fapte 2.16-21, 25-28; 7.1-53; 8.32-33; 13.16-41; 15.15-17)
- o mai mare deschidere pentru darurile Duhului (1 Cor. 12.4u)
- o mai mare consacrare pentru rugăciune și viață sfântă (Fapte 2.42-47; 3.1; Rom. 8.26; Ef. 6.18; Gal. 5.22-23)
- o mai mare bucurie (Fapte 2.11,46; 5.41; 13.52; 1 Tes. 1.6; Rom. 15.13; 1 Pet. 1.8)

III.7. Condiții pentru primire

75. Cum au primit botezul cu Duhul Sfânt primii creștini?

Cele 5 cazuri de botez cu Duhul Sfânt descrise în Fapte nu urmează vreun șablon, ci o diversitate de modalități:

- Cincizecime: Duhul Sfânt S-a pogorât „deodată” peste ucenicii adunați împreună (Fapte 2:1)
- Samaritenii: Duhul S-a pogorât la rugăciunea cu punerea mâinilor apostolilor (Fapte 8.15-17)

- Saul: Duhul l-a umplut la rugăciunea cu punerea mâinilor ucenicului Anania (Fapte 9:17)
- Corneliu și casa lui: Duhul S-a pogorât în timp ce ei ascultau Cuvântul (Fapte 10.44)
- Ucenicii din Efes: Duhul S-a pogorât la rugăciunea cu punerea mâinilor apostolului Pavel (Fapte 19.6)

76. Ce condiții se cer pentru a primi botezul cu Duhul Sfânt?

Pentru a primi botezul cu Duhul Sfânt, Biblia nu ne oferă o metodologie sau o formulă, ci doar câteva considerații:

- este darul lui Dumnezeu, oferit în mod suveran de Domnul Isus
- este disponibil pentru toți credincioșii care au nașterea din nou și trăiesc sfințirea
- poate fi primit imediat după convertire sau mai târziu
- nu se primește automat („la pachet” cu convertirea), ci necesită:
 - credință în Dumnezeu (Fapte 11.17; 15.9), care dă Duhul chiar acum, celui ce-L cere (Lc. 11.11-13; Fapte 2.38-39)
 - ascultare și supunere totală față de voia lui Dumnezeu: ucenicii (Lc. 24.49; Fapte 1.4; 2.1), Saul (Fapte 9.6,11), Corneliu (Fapte 10.5-8,33), ucenicii din Efes (Fapte 19.4-6) și toți ceilalți (Fapte 5.32)
 - dorință profundă și motivație corectă (nu ca Simon Magul – Fapte 8.18-23)
 - rugăciune stăruitoare, care poate fi însoțită de punerea mâinilor și de post (Lc. 3.21-22; 11.9-13; 24.52-53; Fapte 1.14; 8.15; 9.9-11; 10.4)
 - deschidere și primire activă (In. 7.37-39; Fapte 2.17,38-39)

77. Care sunt pozițiile teologice majore privind botezul cu Duhul Sfânt?

	POZIȚII TEOLOGICE MAJORE
ORTODOXĂ	Primire: prin taina botezului în apă Activare: prin taina euharistiei și rămânere în părtășia Bisericii Rol: inițiere în părtășia Bisericii
CATOLICĂ	Primire: prin sacramentul confirmării (cu punerea mâinilor, ungere cu mir și rugăciune specială) Rol: creștere în harul sfinților și primirea celor 7 daruri (Is. 11.2)
PROTESTANTĂ	Primire: - prin ritualul botezului în apă (cu/fără punerea mâinilor) - prin credință, ca punct culminant al „convertirii-inițierii” Rol: inițiere în Trupul lui Christos (1 Cor. 12.13) Manifestare: (ne)experimentală, necharismatică
PENTICOSTALĂ CLASICĂ	Primire: după convertire, experimentală, printr-o diversitate de moduri Rol: de împuternicire pentru misiune Manifestare: charismatică (cu vorbire în limbi și, posibil, alte daruri)

78. Cum s-a manifestat botezul cu Duhul Sfânt în istoria Bisericii creștine?

După Cincizecime, apostolii au insistat ca fiecare credincios să experimenteze botezul cu Duhul Sfânt (Fapte 2.28; 8.14-15; 19.1-2), clar și fără echivoc, încât să poată spune unde, când și cum a primit Duhul (Gal. 3.2). Literatura patristică arată că botezul cu Duhul Sfânt și darurile aferente nu s-au stins odată cu apostolii, ci au continuat de-a lungul istoriei Bisericii, cu sau fără aprobare, tumultuos sau discret. (Spre edificare, vezi: Eddie Hyatt - „2000 de ani de evidențe ale manifestării Duhului Sfânt în viața Bisericii”, Casa Cărții, Oradea, 2010)

IV. DARURILE DUHULUI SFÂNT

Darurile Duhului Sfânt au fost dintotdeauna pe cât de necesare, pe atât de controversate. Biblia și istoria Bisericii ne arată că necunoașterea poate duce fie la abuzarea, fie la eliminarea lor din viața comunității. Noi credem că vremea darurilor spirituale nu a trecut, și că utilizarea lor are legătură cu botezul și plinătatea Duhului.

IV.1. Definiție și termeni biblici

79. Ce sunt darurile Duhului Sfânt?

Darurile Duhului Sfânt înseamnă „orice înzestrare care primește putere de la Duhul Sfânt și este folosită în orice tip de slujire a bisericii” (Wayne Grudem). „Darurile Duhului Sfânt” (*charismata*) nu trebuie confundate cu „darul Duhului Sfânt” (*dorea*), care se referă la botezul cu Duhul Sfânt (Fapte 2.38). „Duhul Sfânt este El Însuși un dar. În darul Duhului Sfânt sunt daruri” (Samuel Chadwick).

În liturgiile catolice și ortodoxe, charismele sunt identificate cu cele șapte daruri din Isaia 11.2; în opinia noastră, Isaia nu prezintă o listă de daruri ale Duhului oferite credincioșilor, ci o înșiruire de caracteristici ale Duhului Sfânt, asemănătoare cu descrierea din Apoc. 1.4.

80. Ce termeni/expresii din greacă se referă la darurile Duhului Sfânt?

Expresia „darurile Duhului Sfânt” nu apare în textul grec al Noului Testament. Cornilescu folosește această expresie în Evrei 2.4, traducând *merismois* prin „daruri”; termenul permite asemenea traducere, dar sensul său primar este „distribuții” (comunicând ideea din 1 Cor. 12.11). În Noul Testament apar mai mulți termeni gr. care se referă la darurile Duhului:

(1) *Charisma* (plural: *charismata*). Ca substantiv, *charisma* exprimă rezultatul acțiunii harului (*charis*) asupra unui credincios. Harul lui Dumnezeu este sursa oricărui dar spiritual, și îmbracă tot atâtea forme de exprimare câte daruri spirituale generează. Termenul, folosit cu precădere de Pavel (de 16 ori) și doar o dată de Petru (I Pet. 4.10), apare în două sensuri. În sens larg, *charisma* se referă la darul răscumpărării, cu tot ceea ce implică aceasta (Rom. 5.15-16; 6.23; 11.9; 2 Cor. 1.11 etc.). În sens restrâns, *charismata* indică manifestările spirituale care însoțesc lucrarea credinciosului în cadrul comunității creștine. Acesta din urmă este sensul termenului în lucrarea de față.

(2) *Pneumatika*. Termenul este pluralul neutru al adjectivului *pneumatikon*, care înseamnă „spiritual”; el subliniază caracterul spiritual al darului. Literal, *pneumatika* înseamnă

„lucrurile Duhului”; termenul subliniază relația dintre Duhul Sfânt și darurile Sale. În general, *pneumatika* poate fi folosit interschimbabil cu *charismata* (ex. 1 Cor. 12.31, respectiv 14.1), cu referire la totalitatea darurilor spirituale. În timp ce *charismata* relevă harul în baza căruia este acordat darul, *pneumatika* îndreaptă atenția spre Duhul Sfânt, ca Dătător al darului (1 Cor. 12.11). În Rom. 1.11, Pavel unește ambii termeni într-o expresie inedită, unică în Noul Testament: „dar duhovnicesc”. În această sintagmă, „strict vorbind, *charisma* înseamnă „dar”, nu „dar *spiritual*”, iar *pneumatikon* înseamnă „spiritual”, nu *dar spiritual*”(sublinierile autorului Anthony D. Palma).

(3) *Dorea* și *Domata*. Ambii termeni provin din verbul *didomi* („a da”) cu sensul larg de „daruri” (Ef. 4.7-8). Înțelesul exact al celor doi termeni trebuie stabilit în context. *Dorea* este, la rândul său, un termen din care derivă alți termeni; el apare în Fapte 2.38; 10.45; Ef. 3.7; 4.7 etc. *Domata* apare doar în Ef. 4.8 și se referă la oamenii înzestrați cu daruri, enumerați în v.11. Cele două substantive pot fi folosite interschimbabil cu *charismata/pneumatika*, sau pot fi asociate cu acești termeni (ca în Rom. 5.15-16).

(4) *Phanerosis*. Chiar dacă sensul primar al acestui termen este „a dezveli”, „a descoperi”, „a scoate la lumină”, în 1 Cor. 12.7 el se referă la cele nouă daruri enumerate în v. 8-10. Asupra acestui termen, precum și asupra celorlalți, vom mai insista, întrucât fiecare în parte reflectă alte aspecte ale naturii darurilor spirituale.

IV.2. Natura darurilor

81. Care este natura darurilor Duhului Sfânt?

Cu privire la natura darurilor Duhului Sfânt, trebuie evitate două extreme: (1) că darurile sunt abilități naturale/talente (ex. talentul unui artist, muzician sau orator) și (2) că darurile sunt capacități supranaturale care acționează independent de personalitatea și facultățile umane. Din perspectivă biblică, darurile Duhului nu sunt nici întru totul naturale („totul de la om”), nici întru totul supranaturale („totul de la Dumnezeu”), ci sunt o punere laolaltă a lui Dumnezeu cu omul; „*darurile sunt încarnaționale*” (David Lim).

Trebuie să ne reamintim că termenul *pneumatika* relevă natura *spirituală* a darurilor Duhului. Este important de reținut că, în chestiunea darurilor, „opusul pentru *spiritual* nu este *fizic*, ci *păcătos*, *carнал*” (sublinierile autorului D. Lim). Această precizare explică interferența dintre *spiritual* și *fizic*, ca și dintre *supranatural* și *natural*. Manifestarea unor daruri lasă să se observe și înzestrările naturale ale omului (ex. dărnicia, ajutorarea, administrația, învățarea), iar a altor daruri, evidențiază cu precădere lucrarea supranaturală a Duhului (ex. profeția, limbile și tălmăcirea lor, vindecările, minunile).

IV.3. Contextul funcționării darurilor

82. Cum cooperează factorul uman și factorul supranatural în manifestarea darurilor Duhului Sfânt?

Charismele sunt capacități supranaturale ale Duhului manifestate prin personalitatea omului. Chiar dacă darurile sunt date credincioșilor, originea și rezidența lor rămâne în Duhul

Sfânt. Nu există daruri ale Duhului „la purtător”, ci credincioșii plini de Duhul Sfânt primesc potențialul de a exersa darurile, de la Duhul și prin Duhul. Acest fapt face posibil ca factorul uman să nu altereze natura supranaturală a darurilor.

Donald Gee ilustrează rolul agentului uman în comunicarea darurilor, apelând la sintagma „arătarea Duhului” din 1 Cor. 12.7. Termenul *phanerosis* („arătarea” sau „manifestarea”) se mai poate traduce prin „strălucirea”. Darurile sunt lumina care strălucește prin lanternă (credinciosul), datorită puterii din baterie (Duhul Sfânt). Duhul nu împuternicește pe credincios doar generic sau mistic, ci în mod vizibil, fizic; El „strălucеște” prin daruri felurite. Folosirea singularului sugerează că, prin natura lor, toate darurile Duhului formează o entitate (ca și roada Duhului, Gal. 5.22-23), care „strălucеște” într-o diversitate de culori. Duhul este infailibil; dar pentru că El „strălucеște” prin „lanterne” failibile, practicarea darurilor trebuie supusă verificării. „Nu perfecțiunea, ci veritabilitatea și sinceritatea persoanei care exersează darul constituie chestiunea” (David Lim).

83. Ce relație există între darurile Duhului și Trupul lui Christos?

Existența unei relații între darurile Duhului și Trupul lui Christos reiese din faptul că cele 3 liste majore ale darurilor (Rom. 12.4-5; 1 Cor. 12.12-28 și Ef. 4.4-6) conțin metafora Trupului, astfel:

- a) Credincioșii sunt *Trupul lui Christos* (1 Cor. 12.27) în care sunt botezați de Duhul Sfânt (1 Cor. 12.13)
- b) Toți credincioșii sunt *un singur Trup* (Rom. 12.5)

Metafora Trupului:

- se referă (1) la Biserica universală și (2) la biserica locală
- ilustrează (1) relația cu Domnul Isus, Capul Bisericii și (2) relațiile interpersonale: unitatea, diversitatea și interdependența mădularelor în slujire

84. Ce relație există între darurile Duhului și preoția tuturor credincioșilor?

În *Vechiul Testament*, ungerea era privilegiul exclusiv al câtorva categorii de slujitori: judecători, regi, profeți și preoți. Pogorârea Duhului peste asemenea slujitori făcea posibilă manifestarea a 7 din cele 9 daruri miraculoase din 1 Cor. 12.8-10 (lipsă: limbile și tălmăcirea lor).

În *Noul Testament*, Duhul Sfânt este turnat „peste orice făptură” (Ioel 2.28-29), oferind tuturor credincioșilor oficiul de preoți (1 Pe. 2.9; Apoc. 1.6; 5.10; vezi și Ef. 4.11—16). Lucrarea preoției tuturor credincioșilor trebuie să acopere două domenii: (a) slujirea lui Dumnezeu (închinare, Rom. 12.1; 15.16) și slujirea semenilor (zidire, ajutorare, restaurare, Ef. 4.12, Rom. 12.13; Gal. 6. 1; Iac. 5.16 etc.). În vederea împlinirii acestei îndoite lucrări, Duhul Sfânt dă daruri tuturor credincioșilor.

85. Ce relație există între darurile Duhului Sfânt și botezul cu Duhul Sfânt?

Pionierii pentecostalismului clasic au afirmat că botezul cu Duhul Sfânt este „poarta” către cele nouă daruri spirituale din 1 Cor. 12.8-10. Împotriva acestei poziții s-au ridicat mai multe obiecții:

- Listele pauline (Rom. 12.6-8; 1 Cor. 12.8-10; 12.28-30; Ef. 4.11) conțin numeroase daruri a căror exercitare nu este condiționată de primirea botezului pentecostal (ex: darul îmbărbătării, dărniceii, ajutorărilor, cârmuirilor etc).
- Pavel susține că Duhul „dă fiecăruia în parte” cel puțin câte un dar (1 Cor. 12.11), chiar dacă nu toți sunt botezați cu Duhul Sfânt.
- poziția pentecostală are la bază o metodologie greșită, întrucât ea leagă arbitrar conceptul lucan al botezului cu Duhul Sfânt de conceptul paulin al darurilor Duhului.

Pentecostalii întâmpină aceste obiecții, astfel:

- Botezul cu Duhul Sfânt este o condiție esențială doar pentru primirea celor nouă „daruri de manifestare” ale Duhului. Celelalte daruri spirituale pot fi exersate și fără botezul cu Duhul Sfânt, însă acest botez le va oferi un plus de energie și de eficiență.
- În 1 Cor. 12.11, accentul cade pe suveranitatea Duhului în distribuirea darurilor „cum voiește”, și nu pe distribuirea către absolut fiecare. Din v. 29-30, precum și din 1 Cor. 14. 16,23, reiese că nu toți primesc „daruri de manifestare” ale Duhului.
- Pentru Luca, biserica trebuie să fie o comunitate a profeților, constituită în urma revărsării Duhului Sfânt, după modelul Cincizecimii. El nu folosește termenii paulini *charismata* și *pneumatika*, dar narațiunile sale conțin referințe la multe daruri de pe lista paulină (vorbire în limbi, profeție, minuni, vindecări etc.), a căror manifestare este asociată cu botezul cu Duhul Sfânt (de ex. Fapte 19.6). Pavel nu face referire directă la botezul Cincizecimii, dar arată că Duhul Se manifestă prin daruri profetice. El insistă totodată ca toți credincioșii să primească și botezul cu Duhul Sfânt (Fapte 19.1-6); pe acest considerent, el susține că, potențial, toți credincioșii pot exersa darurile Duhului.

IV.4. Distribuirea și scopul darurilor

86. Cum sunt distribuite darurile Duhului Sfânt?

Duhul Sfânt distribuie, după cum voiește:

- *felurite* (*diakrisis*) daruri/slujbe/lucrări (1 Cor. 12.4-6; Rom. 12.6)
- *fiecăruia* credincios în parte (1 Cor. 12.11), adică: (a) fiecare credincios are cel puțin un dar și (b) niciun credincios nu are toate darurile

„Este adevărat că darurile rezidă cu Christos în noi, dar Scriptura învață clar că acestea sunt manifestate doar la discreția Duhului Sfânt” (Denis Bennett). Fiecare credincios poate și trebuie să exerseze măcar un dar al Duhului; dar accesul la unele daruri profetice necesită o împuternicire specială din partea Duhului, distinctă de convertire. De regulă, aceste daruri „nu sunt o realizare sau o însușire”, dar nici nu sunt oferite de Duhul în mod automat, ci „sunt primite prin rugăciune și prin credință” (Reinhold Ulonska).

87. Ce scop au darurile Duhului Sfânt?

Darurile Duhului Sfânt (1) glorifică persoana lui Christos (1 Cor. 12.3) și (2) edifică Trupul lui Christos (Ef. 4.12; 1 Cor. 14.3-5,12,17,26).

(1) *Glorificarea Domnului Isus*. Menirea Duhului Sfânt în această lume este de a-L glorifica pe Domnul Isus (In. 16.14). Prin urmare, orice dar veritabil al Duhului va trece cu bine testul proclamării divinității Domnului Isus (1 Cor. 12.3; 1 In. 4.2-3).

(2) *Zidirea Bisericii*. Biserica are o întreită misiune spirituală: adorarea lui Dumnezeu, edificarea credincioșilor și evanghelizarea păcătoșilor; această misiune nu poate fi îndeplinită decât cu daruri spirituale activate de o putere spirituală. Darurile sunt date și trebuie exersate în Trup (1 Cor. 12.12-26; Rom. 12.4-5; Ef. 4.11-16). Separarea de Trup sau slujirea în interes propriu anulează rațiunea de a exista și de a opera a oricărui dar spiritual.

Darurile Duhului „asigură o capacitate spirituală mult mai presus de cele mai performante abilități naturale... o bază supranaturală pentru o categorie de slujire supranaturală” (Donald Gee). Darurile de cunoaștere și de înțelepciune pot oferi, acum și aici, o cunoaștere supranaturală, care prefigurează cunoașterea și înțelepciunea deplină din veacul viitor (1 Cor. 13.12). Darurile tămăduirilor anticipează sănătatea desăvârșită a trupului glorificat. Diversitatea darurilor și modul lor de operare interdependentă prefigurează unitatea în diversitate, care va atinge perfecțiunea în cer. „Geniul Bisericii din Noul Testament nu a constatat în conducerea ei, ci în vitalitatea și lucrarea darurilor fiecărui credincios” (David Lim).

88. Darurile miraculoase ale Duhului mai operează și în prezent?

Cu privire la actualitatea darurilor miraculoase, există două poziții diametral opuse: (1) cessaționismul și (2) continuaționismul.

(1) *Cessaționiștii* susțin că unele daruri spirituale continuă și astăzi, însă darurile miraculoase au încetat odată cu epoca apostolică. Max Turner sintetizează cele trei tipuri de argumente ale acestora:

- Noul Testament anticipează încetarea darurilor miraculoase
- de fapt, ele au dispărut în istoria Bisericii
- nu există echivalente moderne ale darurilor miraculoase din Noul Testament

Argumentul cheie al cessaționiștilor este dedus din 1 Cor. 13.8-10; ei susțin că formularea „când va veni ce este desăvârșit” se referă la încheierea canonului Noului Testament. De îndată ce canonul „a venit”, darurile miraculoase, care l-au suplinit temporal, au încetat.

(2) *Continuaționiștii* susțin că toate darurile din 1 Cor. 12.8-10 operează și în prezent, cu următoarele argumente:

- *venirea a ceea ce este desăvârșit* se referă la reîntoarcerea Domnului Isus. Atunci, și numai atunci, darurile spirituale de astăzi, imperfecte și parțiale, vor fi înlocuite cu realitatea perfectă pe care acestea au prefigurat-o. „Dar pentru că până atunci, modul nou și superior de cunoaștere nu ne este accesibil, darurile acestea imperfecte sunt încă valabile și folositoare” (Wayne Grudem).

- Pavel le-a scris corintenilor: „așa că nu duceți lipsă de nici un fel de dar, în așteptarea arătării Domnului nostru Isus Christos” (1 Cor. 1.7). Această afirmație pare să arate că darurile sunt date Bisericii pentru perioada dintre Înălțare și a doua venire a Domnului.
- Darurile miraculoase au făcut parte din „semnele unui apostol” (2 Cor. 12.12); în același timp, ele au însoțit și continuă să însoțească pe cei ce propovăduiesc Evanghelia în plinătatea Duhului Sfânt (Fapte 8.6; 9.18; Mc. 16.20).

IV.5 Clasificarea darurilor

89. Cum pot fi clasificate darurile Duhului Sfânt?

Noul Testament conține mai multe liste cu daruri: 1 Cor. 12.8-10; 1 Cor. 12.28; Rom. 12.6-8; Ef. 4.11; 1 Cor. 7.7 și 1 Pet. 4.11. Listele diferă între ele suficient de mult (ca și conținut și ca și ordine în care apar darurile), ca dovadă că ele nu oferă o clasificare a darurilor și nici nu constituie un catalog exhaustiv, ci au doar caracter exemplificativ.

Cei trei termeni din 1 Cor. 12.4-6, „daruri”, „slujbe” și „lucrări”, nu sugerează trei categorii de daruri sau de manifestări ale Duhului, ci mai degrabă trei aspecte ale darurilor spirituale. Darurile Duhului sunt oferite prin har (*charismata*), spre a fi puse în slujba altora (*diakonai*), de către Dumnezeu, Sursa care energizează (*energemata*) toate darurile. Pavel pare să recunoască existența unor slujbe oficiale în biserică, în persoana acelor apostoli, proroci, evangheliști, păstori și învățători din Efes. 4.11; totuși, accentul nu cade atât de mult pe oficiul eclesial, cât mai ales pe varietatea funcțiilor, activităților și slujirilor în biserică.

În scop didactic, darurile pot fi clasificate în două mari categorii, cu subdiviziuni, astfel:

1) Daruri de manifestare a Duhului (1 Cor. 12.7-10):

- a) daruri de descoperire: înțelepciune, cunoștință, deosebirea duhurilor
- b) daruri de putere: credință, tămăduiri, minuni
- c) daruri de vorbire: prorocie, vorbire în limbi, tălmăcire

2) Daruri de lucrare în Trup (Ef. 4.11-16):

- a) lucrare de echipare: apostoli, proroci, evangheliști, păstori și învățători (Ef. 4.11)
- b) lucrare de slujire: darul ajutorărilor, cârmuirilor (1 Cor. 12.28), a învăța, a îmbărbăta, a dăruia, a cârmui, a face milostenie (Rom. 12.7-8) etc.

90. Ce caracteristici au darurile de manifestare a Duhului?

Darurile de manifestare a Duhului sunt cele 9 de pe lista din 1 Cor. 12.7-10. Denumirea lor provine din gr. phanerosis = arătare, manifestare (v. 7). Aceste daruri au câteva caracteristici (enumerare de B.E. Underwood):

- sunt temporare, adică nu sunt permanent „la purtător”, deși se pot manifesta în mod repetat prin aceeași persoană
- nu sunt legate de abilitățile naturale ale credinciosului
- nu au rol esențial în stabilirea poziției credinciosului în Trup
- accentul se pune pe dar, nu pe persoană
- sunt necesare Bisericii și trebuie „râvnite” de credincioși

Penticostalii clasici susțin că aceste charisme sunt disponibile doar celor ce au experimentat botezul cu Duhul Sfânt. De fapt, diferențe dintre „darurile de lucrare” și „darurile de manifestare” se observă mai bine în relația dintre daruri și botezul cu Duhul Sfânt.

91. Ce caracteristici au darurile de lucrare ale Duhului Sfânt?

Darurile de lucrare sunt numite astfel după gr. *ergon diakonias* = *lucrare de slujire* (Ef. 4. 12). Din perspectiva scopului lor, toate charismele sunt daruri de lucrare. Dar, în sens specific, darurile de lucrare sunt charismele exercitate de cei ce fac lucrarea de echipare a sfinților în vederea slujirii, precum și cele prin care sfinții slujesc în Trup, potrivit cu Ef. 4.11-16.

Dintre darurile de lucrare, fac parte:

a) *daruri ale lucrării de echipare* (apostoli, proroci, evangheliști, păstori și învățători)
b) *daruri ale lucrării de slujire în Trup* (îmbărbătarea, învățarea, ajutorarea, cârmuirea, milostenia, dărnicia, ospitalitatea etc.).

Aceste daruri au câteva caracteristici:

- sunt permanente
- sunt înrudite cu darurile naturale
- determină poziția credinciosului în Trup
- au de-a face cu persoana care le exersează
- trebuie identificate și dezvoltate de către fiecare credincios

Rom. 12.6-8 conține o listă cu daruri de lucrare (lucrare de echipare, dar și de slujire).

IV.6. Darurile de manifestare

92. Ce este darul cuvântului de înțelepciune?

Expresia *logos sofias* („cuvânt de înțelepciune”) apare doar în 1 Cor. 12.8 („să vorbească despre înțelepciune”). Întrucât nici un alt scriitor biblic sau bisericesc timpuriu nu ne oferă informații suplimentare în legătură cu acest dar, el a fost înțeles în cel puțin două feluri diferite:

(1) capacitatea de a rosti cuvinte înțelepte în situații speciale, pe baza înțelepciunii dobândite din experiența vieții

(2) capacitatea de a rosti cuvinte înțelepte în situații speciale, pe baza unei revelații speciale, primită spontan de la Duhul Sfânt

Potrivit primei alternative, acest dar este nemiraculos, și este de așteptat ca orice slujitor spiritual matur să rostească, atunci când este nevoie, un „cuvântul de înțelepciune”. Atât „cuvântul de înțelepciune” cât și „cuvântul de cunoștință” sunt daruri de învățare în biserică, asociate cu slujba de învățător.

Potrivit celeilalte alternative, pe care ne-o însușim și noi, darul cuvântului de înțelepciune este:

- „un cuvânt revelat de Dumnezeu, oferind direcție din înțelepciunea lui Dumnezeu, care poate interpreta o situație și capacita o congregație să se miște în acord cu voia lui Dumnezeu, în lumina planului de mântuire” (C.M. Robeck, Jr.)

- „o pronunțare supranaturală a unui cuvânt *specific*, dat într-un timp *specific*, ce manifestă înțelepciunea lui Dumnezeu, într-o situație *specifică*” (sublinierile autorului Underwood)
- vorbire inspirată care descoperă „ceva care încă nu a luat ființă, adică ceva de viitor... din scopurile lui Dumnezeu pe pământ” (Lester Sumral).

Prin acest dar, Duhul Se poate manifesta chiar printr-un credincios care nu este renumit pentru înțelepciunea sa, oferind astfel biserii cea mai înțeleaptă soluție de a ieși dintr-o situație complicată. Aceasta nu înseamnă că Duhul dă credinciosului o înțelepciune supranaturală, în folosință permanentă. Credinciosul respectiv nu devine pe dată un atotcunoscător, și nici măcar un consilier spiritual. Cuvântul de înțelepciune este suprauman și spontan, funcție de cum dă Duhul; sfatul consilierului este uman și permanent, funcție de abilitățile consilierului.

93. Cum s-a manifestat darul cuvântului de înțelepciune în Biblie?

Darul cuvântului de înțelepciune s-a manifestat atât în VT cât și în NT.

În Vechiul Testament:

- Noe primește revelația potopului și soluția salvatoare (Gen. 6.12-13)
- Iosif primește înțelesul visului lui Faraon și soluția ieșirii din iminenta criză (Gen. 41)
- Moise primește revelația eliberării poporului evreu, precum și numeroase cuvinte de înțelepciune în confruntarea cu Faraon
- Iahaziel primește revelația privind rezultatul și strategia de luptă împotriva moabiților și amoniților (2 Cron. 20.14-17)
- Daniel are o revelație privind imperiile viitoare și oferă împăratului numeroase cuvinte de înțelepciune (Dan. 2.20-22)
- Ezechiel are revelația privind confruntarea escatologică a evreilor cu Gog și Magog (Ez. 37-38) etc.

În Noul Testament, acest dar s-a manifestat în diferite domenii:

- hotărâri divine de viitor: Domnul Isus, acționând ca om plin de Duhul Sfânt, prevestește dărâmarea Templului și oferă ucenicilor soluții de supraviețuire (Mat. 24)
- decizii privind bunul mers al Bisericii (Fapte 6.1-7; 10.47; 15.13-21,28)
- decizii personale critice (Fapte 20.22-24; 23.11; 21.12-14; 27.21-35)
- răspunsuri date persecutorilor (Mat. 10.20):
 - Domnul Isus în diferite confruntări (Mat.21.23-27; 22.15-22; 34-36)
 - Petru și Ioan înaintea Sinedriului (Fapte 4.7-21)
 - Ștefan înaintea persecutorilor evrei (Fapte 6.8-10)
 - Pavel înaintea dregătorilor din Efes (Fapte 16.35-40)

94. Ce este darul cuvântului de cunoștință?

Cuvântul de cunoștință (logos gnōseōs) este, de asemenea, un dar de descoperire, de natură spirituală, cu exprimare miraculoasă. Acest dar:

- nu este iluminarea dată de Duhul, prin care credinciosul primește capacitatea de a folosi cunoștințele biblice în acord cu Duhul, pentru zidirea bisericii

- nu operează cu cunoștințe ce pot fi dobândite pe cale umană
- nu presupune o cunoaștere mistică sau esoterică
- nu implică vreun fenomen psihic sau vreo percepție extrasenzorială (telepatie, clarviziune, precunoaștere)

„Darurile Duhului vin de la și prin Duhul Sfânt în *duhul* nostru, și nu de la sau prin suflet sau simțuri fizice” (sublinierea autorului Denis Bennett).

Darul cuvântului de cunoștință:

- „include cunoașterea acelor fapte sau evenimente ce nu pot fi cunoscute sau știute de către credincios decât printr-un act revelatoriu al Duhului” (A. Palma)
- este „un dar foarte special, acela de a cunoaște ceea ce face Dumnezeu în acest moment, în sufletul sau în trupul cuiva, sau de a cunoaște secretele inimii cuiva” (R.F. Martin)

Duhul nu dă credinciosului o *abilitate* supranaturală ce poate fi dezvoltată și folosită oricând, ci un *cuvânt* supranatural ce revelează o situație specifică. Dacă darul cuvântului de înțelepciune revelează unele intenții ale lui Dumnezeu ce privesc viitorul imediat sau mai îndepărtat, darul cuvântului de cunoștință scoate la lumină lucrurile ascunse din trecutul sau din prezentul oamenilor.

95. Cum s-a manifestat darul cuvântului de cunoștință în Biblie?

În Vechiul Testament:

- Samuel a cunoscut unde erau măgărițele pierdute ale lui Saul (1 Sam. 9.15-20) și unde s-a ascuns Saul (1 Sam. 10.21-23)
- Natan a cunoscut păcatul comis de David (2 Sam. 12.7-13)
- Ilie a aflat că nu este singurul evreu neidolatrau (1 Regi 19.18)
- Elisei a cunoscut fapta ascunsă a lui Ghehazi (2 Regi 5.20-27), precum și localizarea armatelor dușmane (2 Regi 6.8-23)

În Noul Testament:

- Domnul Isus a cunoscut secrete din viața lui Natanael (In. 1.48), a samaritencei (In. 4) și a multor alte persoane
- Petru a cunoscut diferite aspecte neștiute, în legătură cu Anania și Safira (Fapte 5), Simon Magul (Fapte 8.20-21) și Corneliu (Fapte 10)

96. Ce este darul deosebirii duhurilor?

Expresia *diakriseis pneumaton* („deosebirea duhurilor”) apare doar în 1 Cor. 12.10; sensul ei trebuie dedus din context. Enumerarea acestui dar imediat după profeție ar putea sugera că deosebirea duhurilor este capacitatea conferită de Duhul pentru a judeca originea și conținutul profeției. Totuși, în sens largit, sintagma „deosebirea duhurilor” se referă la discernerea originii și conținutului oricărei manifestări spirituale. Această acțiune înseamnă „distingere și judecată, mai degrabă decât testare și evaluare” (R.F. Martin). Exercițiul acestui dar este un fel de vedere în lumea nevăzută a spiritelor.

Darul deosebiri duhurilor se manifestă printr-o revelație divină, primită pe moment, în baza căreia credinciosul, fără vreo dovadă suplimentară, poate deosebi dacă prin cineva se manifestă Duhul Sfânt, duhul omului sau un duh demonic. În Noul Testament mai există un termen care se referă la cercetarea profeției; el apare în trei referințe, întotdeauna asociat cu Duhul: *dokimazete ta pneumata* (1 Tes. 5.19-21; 1 In. 4.1-3 și 2 Tes. 2.2). Acest verb sugerează ideea de testare și evaluare în baza unor probe. O asemenea testare nu implică neapărat exercițiul darului deosebiri duhurilor, ci este responsabilitatea fiecărui creștin matur, în baza experienței sale cu Domnul și cu Scripturile (Evr. 5.13-14).

Lester Sumrall rezumă corect ceea ce *nu* este acest dar:

- nu are legătură cu ceea ce este natural
- nu este un fel de operație metafizică
- nu este citirea minții
- nu este psihoanaliză sau proiecție a percepțiilor extrasenzoriale
- nu are nimic de-a face cu domeniul minții
- Unii oameni pretind că au „darul discernământului”, însă nu există asemenea dar. Nu este o discernere a lucrurilor; este discernerea spiritelor.

97. Cum s-a manifestat darul deosebiri duhurilor în Biblie?

- Domnul Isus distinge sursele diferite care inspiră vorbirea lui Petru (Mat. 16.15-23), sau a lui Iacov și Ioan când au fost respinși de samariteni (Lc. 9.54-55).
- Domnul Isus distinge duhul care produce infirmitatea femeii gârbove (Lc. 13.11).
- Petru a sesizat gândul pus de Satana în inima soților Anania și Safira (Fapte 5.3-9).
- Pavel l-a confruntat pe Elima vrăjitorul (Fapte 13.8-11) și pe ghicitoarea din Filipi (Fapte 16.16-18).

Darul deosebiri duhurilor este foarte necesar în bisericile de astăzi:

- pentru a identifica natura duhului care inspiră activități spirituale de genul: profeție, vorbire în limbi, tălmăcirea limbilor, predică, consiliere etc.
- pentru a identifica sursa unor boli mentale sau chiar fizice; rugăciunea pentru vindecarea unui bolnav este diferită față de angajarea într-o luptă cu duhurile demonice

98. Ce este darul credinței?

Darul credinței (pistis) nu este dat tuturor credincioșilor (1 Cor. 12.9) și nu trebuie confundat cu:

- credința mântuitoare (Rom. 10.9-10)
- credința (credincioșia), ca roadă a Duhului (Gal. 5.23)

Darul credinței *este*:

- „credința lui Dumnezeu”, care poate muta și munții (Mc. 11.22-23), opusul credinței mici
- „o intensificare particulară a acelei atitudini fundamentale față de Dumnezeu în Isus Christos prin care noi acceptăm acțiunea Sa mântuitoare, autoritatea Sa și încrederea totală în El și ne bazăm trăirea noastră pe Cuvânt” (R.F. Martin)

- „o convingere dobândită divin că Dumnezeu Își va revela puterea și mila Sa într-un caz specific” (A. Palma)
În ce privește *manifestarea*, darul credinței:
- face din credincios un instrument al Duhului Sfânt în săvârșirea de lucrări supranaturale

99. Cum s-a manifestat darul credinței în Biblie?

În general, darul credinței nu se manifestă prin cuvinte, ci prin fapte miraculoase.

În Vechiul Testament:

- Moise în confruntarea cu Faraon (Ex. 7.10-12 etc.)
- Ilie în confruntarea cu Ahab și cu profeții idolatri (1 Împ. 17.1, 14-16, 19-22; 18.36-38, 41-46 etc)
- Elisei în confruntarea cu sirienii (2 Împ. 6)
- Daniel în groapa cu lei (Dan. 6.17-28)
- cei trei tineri evrei în cuptor (Dan. 3.19-20) etc.

În Noul Testament:

- Domnul Isus a liniștit furtuna pe mare (Mc. 4.35-41)
- Petru a vindecat ologul de la poarta Templului (Fapte 3.1-10), a înviat-o pe Tabita (Fapte 9.40) și a experimentat o eliberare miraculoasă (Fapte 12.11)

Sistematizând exemplele date, observăm că darul credinței asigură:

- 1) protecție divină în necazuri, pericole și în persecuții (Dan. 3; 6; Evr. 11; Mc. 4.35-40; Fapte 27.21-25)
- 2) provizii divine în crize și lipsuri majore (1 Împ. 17.1-6; 2 Împ. 7.1u)
- 3) putere divină în situații imposibile (1 Împ. 18. 16-46)

Ca dar de putere, darul credinței:

- nu depinde de puterea sau abilitățile naturale ale credinciosului
- relevă puterea lui Dumnezeu care lucrează miraculos prin credincios (dar totodată independent de el, întrucât sursa acelei puteri este Dumnezeu)

O astfel de credință se cere pentru a săvârși lucrările pe care le-a săvârșit și Domnul Isus (In. 14.12). De cele mai multe ori, darul credinței operează împreună cu celelalte daruri de putere.

100. Ce este darul vindecărilor?

În greacă, acest dar este redat printr-o expresie ce conține două plurale, fără articol hotărât: *charismata iamatōn* („daruri de vindecări”, 1 Cor. 12.9,28,30). Este posibil ca primul plural să sugereze că fiecare vindecare este un dar special, iar al doilea, că există mai multe tipuri de vindecări, la nivel de trup, suflet și duh.

Darul vindecărilor *nu* înseamnă:

- o capacitate permanentă de a vindeca (Lc. 4.27; 1 Tim. 5.23; 2 Tim. 4.20); „nu există vreo dovadă că apostolii erau în stare să vindece pe oricine ar fi vrut ei, printr-o anume putere de vindecare rezidentă” (Stanley Horton)

- vindecare prin rugăciunea cu credință a unui grup de credincioși (Mat. 8.13; 9.2,22,29)
- vindecare prin ungere cu untdelemn de către ceata prezbiterilor (Iac. 5.13-15)
- vindecare pe cale medicală

Aceste daruri de vindecări:

- au ca rezultat vindecarea supranaturală, miraculoasă, a tot felul de boli, suferințe, dureri, infirmități sau handicapuri, fără ajutorul resurselor umane de vindecare
- sunt date unor persoane, pentru vindecarea altor persoane

101. Cum s-au manifestat darurile vindecărilor în Biblie?

În Vechiul Testament:

- vindecarea a fost o promisiune pentru copiii lui Israel (Ex. 15.26; Is. 58.8; Ps. 103.3; 107.19-20)
- omul lui Dumnezeu și mâna lui Ieroboam (1 Împ. 13.6)
- Elisei și lepra lui Naaman (2 Împ. 5; Lc. 4.27)

În Noul Testament:

- Domnul Isus a făcut din vindecarea bolnavilor o prioritate (Lc. 4.18; 5.15; 6.17 etc.)
- Domnul Isus a dat putere ucenicilor Săi să vindece încă de când erau cu El (Mat. 10.8; Lc. 10.9)
- după Cincizecime, prin apostoli s-au făcut numeroase vindecări: (Fapte 3.1-11; 4.30; 9.32-34; 14.8-10; 19.11-12; 28.7-9)
- darurile vindecărilor s-au manifestat și prin diaconi (Fapte 8.6-7) și ucenici (Fapte 9.18)
- Domnul a încredințat Bisericii Sale mandatul de a propovădui Evanghelia și de a vindeca pe bolnavi (Mc. 16.18)

În general, darurile vindecărilor acționează împreună cu alte daruri, și mai ales cu darul credinței. Niciun credincios nu poate exercita un dar de vindecare din proprie inițiativă, oricând vrea el, ci numai atunci când Duhul Sfânt ia inițiativa. Duhul Sfânt îi revelează credinciosului intenția Sa de a-l vindeca pe bolnav, fapt care activează în credincios o credință supranaturală; în baza acestei credințe, el rostește un cuvânt de vindecare, iar vindecarea se produce instantaneu și miraculos.

Noi credem că vindecarea se bazează pe ispășirea Domnului Isus (Is. 53.4). Dar trebuie precizat că, în timp ce mântuirea este dăruită tuturor celor ce o cer cu credință, vindecarea este supusă unor limitări. Numai Domnul Isus nu a cunoscut eșec în lucrarea Sa de vindecare; El a posedat darurile vindecărilor în mod perfect și consistent. Apostolii, ca și credincioșii din toate vremurile, nu au putut obține de fiecare dată, fără excepție, vindecarea cerută (ex. 2 Tim. 4.20).

102. Ce este darul minunilor?

Și darul minunilor este redat prin două plurale (*energēmata dynamēōn = acțiuni ale puterilor supranaturale*). Sintagma sugerează energia divină care se dezlănțuie într-un act de natură explozivă, formele de plural evocând varietatea și abundența manifestărilor miraculoase. Acest dar se referă la o echipare spirituală supranaturală, prin care credinciosul pune în lumină

puterea miraculoasă a lui Dumnezeu, precum și domnia Domnului Isus asupra universului fizic și moral. O minune presupune o interferență divină în cursul obișnuit al naturii create; dar aceasta nu suspendă neapărat ordinea naturală, ci operează dincolo de ea, peste înțelegerea umană.

Trebuie precizat că intervenția supranaturală a lui Dumnezeu, care schimbă cursul natural al evenimentelor, poate avea loc:

- fără vreo implicare a cuiva (confuzia limbilor la Babel, nimicirea Sodomei, rugul în flăcări, stâlpul de nor în pustie etc.)
- prin implicarea îngerilor Săi (moartea întâilor născuți în Egipt, muțenia lui Zaharia, tulburarea apei Siloamului, eliberarea lui Petru din temniță etc.)
- prin implicarea oamenilor (Fapte 9.36-41; 18.3-6 etc.), sau chiar a animalelor (Num. 22.26-30), păsărilor (1 Împ. 17.6), peștilor (Iona 1.17u; Mat. 17.27) etc.

103. Cum s-au manifestat darurile minunilor în Biblie?

În Vechiul Testament:

- minunile au fost extrem de frecvente în activitatea unor mari oameni ai credinței, ca Moise, Ilie, Elisei și mulți alții, acționând în numeroase sfere (ex. minuni asupra naturii, Ex. 14.13-31, învieri din morți, 2 Împ. 4.32-36)

În Noul Testament:

- Domnul Isus: a săvârșit minuni fără număr
- apostolii: au fost eliberați din închisoare în mod miraculos (Fapte 5.17-25; 12.1-17; 16.25-40); vrăjitorul Elima a fost orbit potrivit cuvântului lui Pavel (Fapte 13.9-11); Pavel a supraviețuit mușcăturii unei năpârce (Fapte 28.3-6); prin apostoli au avut loc învieri din morți (Fapte 9.36-42; 20.7-12) etc.
- alți ucenici: Filip (Fapte 6.8; 8.6-7; 39-40; Gal. 3.5);

Uneori, acest dar este greu de distins de darurile vindecărilor. Totuși, darul minunilor include și alte demonstrații miraculoase ale puterii lui Dumnezeu, ca de pildă: învierile din morți, creșterea unor mădulare lipsă, invadarea împărăției demonilor (exorcisme).

Orice minune divină „purcede din credință și conduce la credință” (R.F. Martin). „Darul credinței anunță un miracol iar darul minunilor îl realizează” (K. Hagin). Acest dar, care scoate în evidență relația dintre putere și Duhul Sfânt, are menirea de a autentifica propovăduirea Cuvântului. Chiar dacă minunile au avut rolul de a autentifica apostolia (2 Cor. 12.12), acest dar nu a fost restrâns doar la apostoli (Fapte 8.5-7). Semnele miraculoase îi vor însoți pe cei ce vor crede, de-a lungul vremii (Mc. 16.17).

104. Care sunt darurile de vorbire ale Duhului Sfânt?

Darurile de vorbire din 1 Cor. 12.10 sunt: *prophēteia* (prorocia), *genē glōssōn* (vorbirea în limbi) și *hermēneia glōssōn* (tălmăcirea limbilor). Referitor la cele trei daruri, facem câteva precizări:

- se mai numesc *daruri de închinare*, pt. că sunt folosite în închinarea publică (1 Cor. 14)

- fiindcă necesită cel mai înalt nivel de cooperare umană, sunt cele mai expuse folosirii greșite, motiv pentru care Pavel stabilește câteva reguli de folosire (1 Cor. 14)
- erau active în Biserica primară (Fapte 2.4; 10.46; 11.27-28; 13.1-2; 15.32; 19.6; 20.23; 21.9-11; Rom. 12.6; 1 Cor. 12-14; 1 Tes. 5.20; 1 Tim. 1.18; 4.14)

105. Ce este darul prorociei?

Acest dar este numit *prorocie* (de la gr. *pro+orao = a vedea dinainte, a prevedea*) sau *profeție* (de la gr. *pro+phemi = a spune dinainte, a prezice*). El apare frecvent în VT și este darul cel mai des menționat în NT (Mat. 7.22; Lc. 1.67; Fapte 2.17-18; 11.27; 13.1; 15.32; Rom. 12.6; 1 Cor. 11.4-5; 12.10-14.40; Ef. 2.20; 3.5; 4.11; 1 Tes. 5.20; 1 Tim. 1.18; 4.14; 1 Pe. 1.10; 2 Pe. 1.20-21; Apoc. 11.10,18 etc.).

Prorocia era o noțiune bine cunoscută și în cultura grecească. Totuși, Pavel prezintă acest dar pornind de la conceptul iudaic de prorocie. Prin urmare, darul prorociei nu trebuie confundat cu:

- învățătura sau predica sub ungera Duhului Sfânt; în Ef. 4.11, prorocul apare distinct de evanghelist și de învățător
- îmbărbătarea sau consilierea; în Rom. 12.6,8, darul prorociei apare distinct de darul îmbărbătării
- o adresare publică cu conținut moral, menită să confrunte societatea (C.M. Robeck, Jr.)

Este de așteptat ca un mesaj rostit sub ungera Duhului Sfânt să conțină și elemente profetice; acestea pot fi considerate prorocie, dar mesajul, în ansamblul lui, nu este prorocie. Prin prorocie, înțelegem o vorbire supranaturală, inspirată de Duhul Sfânt, care exprimă gândirea lui Dumnezeu, nu a omului.

O definiție a darului prorociei ar trebui să cuprindă câteva elemente esențiale:

- *natura* mesajului: inspirat de Duhul Sfânt, spontan, inteligibil, într-o limbă cunoscută
- *conținutul* mesajului: sfaturi, mustrare (ex. mesajele către bisericile din Apoc.), anunțuri, decizii, porunci, preziceri, înștiințări (inclusiv pedepse) – privind trecutul, prezentul sau viitorul (inclusiv semne de autentificare a mesajului)
- *scopul* mesajului: zidire, sfătuire (*paraklēsis* = încurajare), mângâiere, învățătură (1 Cor. 14.3,31)

„Profeția este o manifestare a unui cuvânt din partea Domnului, emis spontan, prin oricare membru al Trupului, pentru sfătuirea, zidirea și mângâierea bisericii” (B.E. Underwood).

106. Cum s-a manifestat prorocia în Vechiul Testament?

Prezența spontană (nepermanentă) a Duhului lui Dumnezeu peste prorocii acelor vremuri le da capacitatea de a rosti o vorbire emisă de mintea lui Dumnezeu.

Cazul lui Moise și Aaron este relevant: Moise ține locul lui Dumnezeu (elohim), iar Aaron, al prorocului (nabi). Moise îi descoperea lui Aaron mesajul, iar Aaron îl rostea înaintea lui Faraon. În viața cotidiană, Aaron rostea cuvintele sale, ca om obișnuit; în fața lui Faraon, el rostea cuvintele lui Moise, ca profet. Din acest model, înțelegem că profetul nu trebuie să

invențe nici un cuvânt, ci doar să transmită cuvintele primite de la Dumnezeu. Cât timp Duhul Sfânt îi revelează cuvintele lui Dumnezeu, profetul vorbește inspirat, adică profetește; în afara acestui exercițiu, profetul este o persoană obișnuită, care rostește cuvinte obișnuite.

Prorocia VT are câteva caracteristici:

- prorocul vorbea individului sau, mai frecvent, poporului lui Dumnezeu, transmițându-i voia lui Dumnezeu și chemându-l la pocăință
- uneori, prorocul comunica preziceri sau recurgea la gesturi simbolice pe care le interpreta (ex. Ezechiel, Osea)
- în timpul comunicării mesajului, prorocul era în stare de deplină conștiință (unii susțin că Saul ar fi prorocit în stare de extaz, 1 Sam. 19.19-24; aceasta ar putea fi o excepție)
- mesajul era primit pe diverse căi: comunicare intuitivă la nivel de duh, voce audibilă, viziuni, vise etc.
- prorocia era luată în serios și testată; testul pentru prorociile predictive (Ier. 31.27u) era împlinirea lor, iar pentru cele prescriptive (Hag. 1.1-12) era revelația scrisă (Cuvântul) sau, mai rar, cea orală (profețiile celorlalți profeti)
- prorociile care se dovedeau false impuneau discreditarea profetului (Deut. 18.15-22) sau chiar omorârea lui (Deut. 13.1-5)

Moise și-a dorit un popor care să procească (Num. 11.29), iar Ioel a prezis că acest lucru se va realiza în vremurile din urmă (Ioel 2.28-29). Apostolul Petru a asociat profeția lui Ioel cu revărsarea Duhului din ziua Cincizecimii (Fapte 2.14-21), fapt care arată clar că profeția este o vorbire inspirată de Duhul Sfânt în aceeași măsură cu vorbirea în limbi. Penticostalii clasici au identificat dubla împlinire a profeției lui Ioel cu revărsarea Duhului la începutul secolului trecut.

107. Ce caracteristici are darul prorociei în epistolele pauline?

Prorocia este darul cel mai des amintit și mai bine explicat dintre toate darurile menționate de Pavel (Rom. 12.6; 1 Cor. 11.4-5; 12.10-14.40; Ef. 2.20; 3.5; 4.11; 1 Tes. 5.20; 1 Tim. 1.18; 4.14). Apostolul ține cont de caracteristicile prorociei VT, dar adaugă și precizări noi:

- prorocia poate fi privită ca simplă charismă (1 Cor. 12.8-10) sau ca dar întrupat (proroci, Efes. 4.11)
- darul prorociei este accesibil tuturor credincioșilor (Fapte 2.17; 1 Cor. 14.24-25, 30-31), dar nu toți îl vor primi (1 Cor. 12.29)
- toți cei care au darul prorociei pot fi numiți proroci (Fapte 11.27; 13.1; 15.32; 1 Cor. 12.29; 14.29; Ef. 4.11; 1 Tes. 2.15; 2 Pe. 3.2), dar nu toți au slujba de proroc
- o prorocie comportă două elemente: (a) o descoperire de la Duhul Sfânt la proroc și (b) comunicarea descoperirii de la proroc la audiență
- descoperirea ce vine de la Dumnezeu este infailibilă, dar transmiterea ei prin canalul uman poate da greș; de aceea prorocia trebuie cercetată (1 Cor. 14.29; 1 Tes. 5.19-21)
- prorocul poate primi revelația divină în stare de conștiință (1 Cor. 14.30), dar și în stare de extaz (vedenii, Fapte 10.9-16) sau de somn (vise profetice, Fapte 2.17)

- în timpul comunicării mesajului către audiență, prorocul este întotdeauna în stare de deplină conștiință și pe deplin responsabil de păstrarea ordinii („să vorbească doi sau trei... unul după altul – 1 Cor. 14.29,31)
- Duhul Sfânt pune mesajul în duhul prorocului (1 Cor. 14.32), și nu direct în gura sau pe limba lui (cum pretind cei ce interpretează literal textele: Ex. 4.12-15; Num. 23.5; De. 18.18; 2 Sam. 23.2; 1 Împ. 17.24, 22.22 etc.)
- folosirea darului prorociei trebuie să respecte: (a) „măsura de credință” a prorocului (Rom. 12.6) și (b) rânduiala din Trup (1 Cor. 14)
- prorocul este responsabil de: (a) folosirea corectă, (b) folosirea greșită sau (c) nefolosirea darului prorociei

Noul Testament prezintă câteva manifestări ale darului profeției înainte de Cincizecime, după uzanța vechi-testamentală. Însă după Cincizecime, acest dar devine o prezență nelipsită în întrunirile Bisericii primare, cu impact major până și asupra vizitatorilor (1 Cor. 14.23-25).

108. Ce deosebiri există între darul prorociei și slujba de proroc?

DARUL PROROCIEI	SLUJBA DE PROROC
al șaselea pe lista din 1 Cor. 12.8-10	a doua pe lista din Ef. 4.11
dar disponibil tuturor credincioșilor (cel puțin potențial - Fapte 2.17; 1 Cor. 14.24-25, 30-31)	oficiu recunoscut de biserică (1 Cor. 12.28; Ef. 4.11)
practicat și de către femei (Fapte 2.17; 21.9; 1 Cor. 11.5; 14.1,24,31)	cele 5 oficii (Ef. 4.11) sunt rezervate bărbaților (1 Cor. 14.34-36; 1 Tim. 2.11-15)
se manifestă (adeseori) separat, sub forma unei vorbiri inspirate	se manifestă împreună cu alte daruri (înțelepciune, cunoștință, deosebirea duhurilor)
aduce zidire, sfătuire și mângâiere	descoperă taine, face preziceri, înștiințări etc.

109. Cum cooperează darul prorociei cu celelalte daruri?

Darul prorociei poate funcționa:

- ca dar de sine stătător; în acest caz, termenul „prorocie” are sens restrâns, desemnând o vorbire inspirată care aduce zidire, sfătuire și mângâiere, a cărei semnificație (uneori) nu o înțelege pe deplin nici prorocul
- ca dar asociat cu alte daruri (mai ales în exercițiul slujbei de proroc); în acest caz, termenul „prorocie” are un sens larg, incluzând și revelațiile primite prin celelalte daruri (înțelepciune, cunoștință, deosebirea duhurilor și altele)

Uneori, cuvântul de înțelepciune și cuvântul de cunoștință sunt asociate cu prorocia până la limita pierderii identității, deoarece primele două daruri de descoperire au la bază o revelație care poate fi vocalizată. În plus, în toate cele 3 daruri, revelația este primită pe aceleași căi: cunoaștere intuitivă la nivel de duh, inspirație verbală spontană, vedenii, vise, voce audibilă, apariții angelice etc. Totuși, dacă revelația primită prin darurile cuvântului de înțelepciune și de cunoștință poate rămâne nevocalizată, în cazul prorociei, vocalizarea este obligatorie.

110. Ce restricții se impun în folosirea darului prorociei?

În folosirea darului prorociei, există două extreme: (1) de a impune tot felul de restricții nebiblice și (2) de a respinge orice fel de restricții necesare. Să exemplificăm:

(1) *Restricții nebiblice, impuse greșit:*

- prorocia nu dă directive păstorului sau bisericii
Obiecție: cazul celor 7 biserici din Apocalipsa (cap. 2-3)
- prorocia nu se implică în alegerea lucrătorilor bisericii
Obiecție: cazurile bisericii din Antiohia (Fapte 13.1-3), al lui Pavel (Gal. 2.2), Timotei (1 Tim. 1.18; 4.14)
- prorocia nu se amestecă în problemele intime ale credincioșilor
Obiecție: cazurile lui Anania și Safira (Fapte 5.1-10), Simon Magul (Fapte 8.20-24) sau cazul ipotetic din 1 Cor. 14.24-25

(2) *Restricții corecte, necesare:*

- prorocia nu stabilește doctrine sau practici/modele de comportament noi, menite să completeze sau să contrazică Scripturile (Gal. 1.8-9; Apoc. 22.18-19)
- prorocia nu interpretează Biblia, cu scopul de a stabili libertăți în lucrurile pe care Biblia nu le permite explicit, sau interdicții în lucrurile pe care Biblia doar le privește cu rezervă
- prorocia nu lansează acuzații publice în baza cărora să fie judecați prezbiterii/credincioșii (1 Tim. 5.19; 2 Cor. 13.1)
- prorocia nu trebuie să întrerupă predica, ci să fie rostită după terminarea predicii (1 Cor. 14.30-31)

111. Ce termeni se referă la darul vorbirii în limbi?

Darul vorbirii în alte limbi (*genē glōssōn*) mai este cunoscut și sub numele de *glosolalie* (din gr. „glossa” = „limbă” și „lalia” = „vorbire”). În sens tehnic, termenul apare numai în NT, de 35 de ori (1 în Marcu, 6 în Fapte și 28 în 1 Corinteni), sub diferite construcții:

- „glōssais kainais” („limbi noi”, Mc. 16.17)
- „heterais glōssais” („alte limbi”, Fapte 2.4)
- „genē glōssōn” („felurite limbi”, 1 Cor. 12.10, 28)
- „glōsse”, „glōssais” („limbă”, „limbi”, 1 Cor. 14.2,4,5,6 etc.)

112. Ce nu este vorbire în limbi?

Deoarece vorbirea în limbi a fost și poate fi înțeleasă greșit (Fapte 2.13; 1 Cor. 14.23), vor începe prin a enumera câteva opinii false despre acest dar. Vorbirea în limbi *nu* este:

- emiter de sunete extatice, fără sens, ca în religiile păgâne
- înșiruire de cuvinte ce nu pot fi o limbă anume, întrucât îi lipsește vocabularul, morfologia și sintaxa
- un fel de somnambulism sau stare de transă, analoagă cu visele și viziunile
- emiter de expresii arhaice, ieșite din uz, dar aflate în banca de date din memoria vorbitorului

- formă de catharsis psihic, simptom al unei reajustări a personalității
- serie incoerentă de emisii extatice, sub formă de frânturi de rugăciune și laudă
- fenomen uman asociat cu un anumit grad de alterare a stării de conștiință
- un miracol doar la nivelul auzirii, nu al vorbirii (akuolalia, cf. F. 2.6,8,11)

113. Ce este vorbire în limbi?

Vorbirea în limbi este abilitatea supranaturală spontană de a comunica într-o limbă dată de Duhul, necunoscută vorbitorului (Fapte 2.4). Această comunicare poate fi o rugăciune privată (adresată lui Dumnezeu), care nu necesită tălmăcire, sau un mesaj public (adresat oamenilor), care necesită tălmăcire (prin darul tălmăcirii limbilor). Întrucât vorbirea în limbi și tălmăcirea limbilor nu au fost cunoscute în VT, ci au apărut la Cincizecime, unii consideră că aceste daruri sunt distinct pentecostale.

În gândirea pentecostală clasică, vorbirea în limbi poate fi privită (a) ca dovadă fizică inițială a botezului cu Duhul Sfânt (Fapte 2.4) sau (b) ca dar al Duhului Sfânt (1 Cor. 14.5). Toți cei botezați cu Duhul Sfânt vorbesc în alte limbi, dar nu întotdeauna acea vorbire îndeplinește funcția de dar al Duhului.

114. Ce deosebiri există între vorbirea în limbi ca dovadă a botezului cu Duhul Sfânt și cea ca dar al Duhului Sfânt?

Vorbirea în limbi, prin natura ei, este una și aceeași; dar prin modul de folosire și funcția sa, poate constitui un semn al botezului cu Duhul Sfânt sau un dar al Duhului Sfânt.

Vorbirea în limbi	ca dovadă/semn a(l) botezului cu Duhul Sfânt	ca dar al Duhului Sfânt
Natură	supranaturală/spirituală (de la Duhul Sfânt)	supranaturală/spirituală (de la Duhul Sfânt)
Beneficiari	toți cei botezați cu Duhul Sfânt (Fapte 2.4; 10.46; 19.6)	doar cei ce au acest dar (1 Cor. 12.30)
Mod de folosire	în rugăciune privată (1 Cor. 14.4,14-17, 28)	în public, însoțită de tălmăcire (1 Cor. 14.5,26,27)
Conținut	rugăciune, mulțumire, laudă (1 Cor. 14.14,17; Fapte 2.11; 10.46)	un mesaj profetic (1 Cor. 14.5)
Funcție	zidire personală (1 Cor. 14.4)	zidirea bisericii (1 Cor. 14.5)

Vorbirea în limbi mai poate avea funcția de semn pentru cei necredincioși (1 Cor. 14.22):

- în sens negativ, este semnul judecății lui Dumnezeu (Is. 28.11-12)
- în sens pozitiv, este semnul prezenței lui Dumnezeu, care le captează atenția (Fapte 2.6,7,11,12)

115. Ce sens are formularea „mintea mea este fără rod” (1 Cor 14.14)?

Din contextul cap. 14, reiese clar că:

- cel ce vorbește în limbi este în perfectă stare de conștiență (altfel nu li s-ar cere să respecte regulile din v. 27,28)
- el este conștient (a) de puterea divină care îi dă vorbirea, și (b) de reacția lui de supunere benevolă față de Duhul; (doar duhurile rele îl fac pe om să-și piardă controlul sau să nu poată reacționa)
- el rostește un mesaj inteligibil, controlabil, coerent, al cărui conținut poate fi cunoscut prin darul tălmăcirii (1 Cor. 14.5,13,27)
„Mintea mea este fără rod” nu contrazice adevărurile de mai sus, ci sugerează că:
- cuvintele rostite nu sunt produsul gândirii umane, ci sunt date de Duhul
- mintea coordonează procesul vorbirii, dar nu înțelege sensul cuvintelor rostite

116. Credinciosul botezat cu Duhul Sfânt trebuie să practice în continuare vorbirea în limbi?

Răspunsul la această întrebare este contrariat. Trebuie să admitem că:

- Există o poruncă explicită de a fi plin de Duh în mod continuu (Efes. 5.18), dar nu și de a vorbi în limbi în mod continuu.
- Între daruri și spiritualitate există o relație, dar cele două nu se garantează reciproc (Mat. 7.22-23).

Dar, pe de altă parte:

- Există o poruncă explicită de a râvni după darurile Duhului, inclusiv după vorbirea în limbi (1 Cor. 14.1,39).
- Darul vorbirii în limbi este disponibil tuturor credincioșilor plini de Duh, care îl cer stăruitor, cu credință (Mat. 7.7-11; 1 Cor. 12.31).
- Exemplul lui Pavel (1 Cor. 14.18-19) constituie un precedent biblic; chiar dacă nu este normativ, el arată că vorbirea în limbi, primită odată cu botezul cu Duhul Sfânt, poate fi practică zilnic, în rugăciunea privată, ca modalitate de zidire personală.
- Darul vorbirii în limbi trebuie practicat și în închinarea publică, știind că vorbirea tălmăcită are aceeași funcție ca și prorocia, de a zidi biserica (1 Cor. 14.5,39).

117. Ce este darul tălmăcirii limbilor?

Darul tălmăcirii limbilor (*hermēneia glōssōn*) este abilitatea supranaturală spontană de a interpreta ceea ce a fost spus într-o limbă necunoscută (1 Cor. 14.5,13). Acest dar lipsește din narațiunile lucane, dar este tratat explicit în epistolele pauline; el nu poate funcționa independent, ci numai împreună cu vorbirea în limbi.

Există mai multe opinii privind raportul dintre o vorbire în limbi și tălmăcirea ei:

(1) întrucât vorbirea în limbi nu este un limbaj, ci doar o emiteră de sunete nonverbale, tălmăcirea este cea care dă înțeles acelor sunete

(2) „interpretarea” este o profeție de sine stătătoare; ea nu ar trebui legată de vorbirea în limbi, cum se întâmplă din lipsă de învățătură sau din timiditatea „tălmăcitorului”

(3) întrucât tălmăcirea este o interpretare și nu o traducere lungimea interpretării depinde de abilitatea interpretului de a exprima sensul cuvintelor în altă limbă

(4) tălmăcirea este traducere, dar lungimea ei diferă funcție de diferențele din structura limbilor

Noi respingem primele două opinii, și admitem că *hermēneuō* înseamnă *a interpreta* și, rareori, *a traduce*; prin urmare, tălmăcirea poate fi mai lungă decât vorbirea în limbi, în limitele unei normalități lingvistice. Dar fiindcă vorbirea și tălmăcirea sunt lucrarea Duhului, „este dificil, dacă nu imposibil, să ne pronunțăm dacă tălmăcirea înseamnă traducere sau interpretare” (John Tipei).

Darul tălmăcirii se poate manifesta prin cel ce vorbește în limbi (1 Cor. 14.13) sau prin altcineva (1 Cor. 14.27). Împreună cu vorbirea în limbi, are aceeași funcție ca și prorocia, adică de zidire, sfătuire și mângâiere (1 Cor. 14.3,5).

118. Ce concluzie se poate trage în legătură cu darurile Duhului Sfânt?

Noul Testament conține mai multe liste cu daruri ale Duhului; toate aceste daruri sunt de natură spirituală. Întrucât darurile din Efes. 4.11 sunt persoane, acele *domata* pot fi considerate slujbe. Se pare că Romani 12 nu se vrea o listă a darurilor, ci o ilustrare a exersării darurilor și slujbelor, în trăirea creștină. Doar 1 Cor. 12:8-10 este o listă în sine, nu numaidecât exhaustivă, deoarece la finele capitolului, Pavel mai adaugă un mixaj de daruri și slujbe, în scop exemplificativ.

Fiecare credincios posedă cel puțin un dar de lucrare, pe care trebuie să-l folosească pentru zidirea bisericii. Prin botezul cu Duhul Sfânt, fiecare credincios intră pe „poarta” către darurile din 1 Cor. 12.8-10, putându-le exercita doar pe cele ce i le dă Duhul. Numărul darurilor exercitate de cineva nu indică atât de mult spiritualitatea, cât mai ales dorința și disponibilitatea de a lucra; există și credincioși fără „daruri de manifestare” (1 Cor. 14.16,23).

V. ROADA DUHULUI SFÂNT

Roada Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea postelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege. (Gal. 5.22-23).

V.1. Definiție și termeni biblici

119. Ce se înțelege prin expresia „roada Duhului”?

„Roada Duhului” (*karpos tou pneumatou*) este o expresie alegorică, întâlnită doar în Gal. 5.22. În schimb, termenul *karpos* apare de 66 ori în NT, singur sau în diferite expresii, cu sens propriu sau figurat:

- roadele pământului (Mat. 13.8; Lc. 12.17; Iac. 5.7,18)
- roadele viței de vie (Lc. 20.10)
- roadele pomilor fructiferi (Mat. 21.19)

- rodul pântecelui (Lc. 1.42)
- roada luminii (Ef. 5.9)
- roada neprihănirii (Fil. 1.11; Evr. 12.11; Iac. 3.18) etc.

În metafora din Gal. 5.22, *karpos* are sensul de *roadă* sau *fruct*, și apare la singular, deși face referire la 9 trăsături produse de Duhul înlăuntrul creștinului. Termenul *tou pneumatōs* arată că asemenea roadă nu crește din „trunchiul” naturii umane, ci numai din Duhul. *Roada Duhului* este apropiată ca sens de *roada luminii* și de *roada neprihănirii*. Sintagma amintește de imaginea pomului roditor din VT (Ps. 1.3; Ier. 17.8) și lămurește expresia *roade bune* din limbajul Domnului Isus (Mat. 7.16-20; In. 15.2).

120. Ce este roada Duhului?

Roada Duhului exprimă virtuțile cristice pe care Duhul Sfânt le produce în caracterul creștinului, iar acesta le manifestă zilnic în trăire. Folosirea singularului colectiv asociază *roada* cu *caracterul* lui Christos, plin de toate virtuțile crescute în același ciorchine. Cele 9 virtuți enumerate (*dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor*) sunt doar un eșantion pus în contrast cu lunga listă a faptelor firii pământești (Gal. 5.19-23). Unii cercetători ai Bibliei (ex. W.E. Biederwolf) au identificat încă vreo 57 de virtuți care ar putea completa lista paulină. De fapt, întreaga predică de pe munte (Mat. 5-7) se poate reduce la punerea în practică a virtuților din Gal. 5.22-23.

V.2. Contextul apariției roadei

121. Ce raport există între roada Duhului și darurile Duhului?

Atât roada, cât și darurile, sunt asociate direct cu Duhul Sfânt, dar se disting între ele prin mai multe caracteristici:

- Darurile sunt *împărțite* de Duhul în mod suveran: Duhul nu dă nimănui *toate* darurile, ci dă daruri *diferite* pentru slujbe *diferite*, la mădulare *diferite* (1 Cor. 12.7-11, 14-27). Manifestarea unui dar spiritual nu este semnul spiritualității persoanei respective.
- Roadă este *produsă* de Duhul ca un *tot indestructibil*, în cooperare cu *fiecare* credincios, pentru a manifesta *caracterul lui Christos* în lume. Roadă este amprenta Duhului Sfânt pe caracterul creștinului; manifestarea roadei este semnul inconfundabil al unui caracter sfințit.

Diferențele dintre roadă și daruri nu sunt conflictuale; cele două realități spirituale înfloresc mai bine împreună. Roadă nu se manifestă la fel de spectaculos ca darurile; totuși, lipsa roadei, în special a dragostei, anulează valoarea darurilor (1 Cor. 13.1-3). Duhul Sfânt este sursa vieții spirituale a credinciosului, pe care îl împuternicește cu daruri și îl înobilează cu roadă Sa.

122. Ce raport există între roada Duhului și efortul uman?

Metafora *roada Duhului* are la bază un principiu din agricultură: pentru a culege roadele pământului, omul este dator să muncească, dar roadă nu este produsul efortului uman. În viața

spirituală, ca și în agricultură, roada este un miracol în care naturalul se contopește cu supranaturalul (Mc. 4.26-29). Pentru a secera roada Duhului, noi trebuie să semănăm în Duhul, iar Duhul face sămânța să dea roadă (Gal. 6.7-8). Rода Duhului este un mandat etic pentru credinciosul care trebuie să o întrupeze. Cooperarea dintre credincios și Duhul Sfânt se vede mai bine prin compararea listei din Gal. 5.22-23 cu cea din 2 Pe. 1.5-7.

Petru enumeră 8 virtuți creștine (*credința, fapta, cunoștința, înfrânarea, răbdarea, evlavia, dragostea de frați și iubirea de oameni*), poruncindu-le credincioșilor să le cultive în viața lor, dându-și „toate silințele”. „Silințele” umane nu contrazic „sfințirea lucrată de Duhul” (1 Pe. 1.2). Ele nu-și propun să producă un caracter creștin (prin auto-disciplină, restricții, reguli, ceremonii), ci să țină pasul cu Duhul care produce roada și să o manifeste în trăire.

Pavel compune sintagma *roada Duhului* pentru a se focaliza pe rolul Duhului. Virtuțile creștine sunt roada Duhului, și nu meritul efortului uman. Nu putem avea roada Duhului dacă nu avem Duhul (Rom. 8.9). Cu cât ne abandonăm mai mult în prezența Duhului, cu atât se dezvoltă mai mult roada Duhului în caracterul nostru. Cei plini de Duhul au roada Duhului din plin (Ef. 5.9-19). „*Roada Duhului este caracterul lui Christos, produs de Duhul lui Christos, în urmașii lui Christos*” (G.P. Duffield).

123. Ce raport există între roada Duhului și faptele firii pământești?

Lista cu *roada Duhului* este precedată de o altă listă (mai lungă dar tot incompletă) cu *faptele firii pământești* (Gal. 5. 19-21). Cele două liste conțin trăsături ce definesc natura lăuntrică a omului. Aceste trăsături nu pot rămâne ascunse, ci scot la iveală caracterul omului, după analogia cu roada care trădează natura pomului (Mat. 7.16-20; 15.19).

Intenționat, Pavel pune listele în contrast, începând cu distincția *fapte-rodă*. Faptele sunt făcute de cineva, roada crește în mod natural; faptele țin de domeniul lucrurilor moarte, roada ține de domeniul vieții; natura umană produce fapte, Duhul produce roada.

Între lucrarea firii pământești și lucrarea Duhului nu există o cale de mijloc; ele se află într-un conflict permanent (Gal. 5.17). Mai exact, personalitatea ego-centrică a omului carnal se opune lucrării Duhului, după cum personalitatea christo-centrică a omului duhovnicesc se opune lucrării firii pământești. Dacă faptele firii încep să apară în viața unui credincios, aceasta este dovada că el nu mai umblă prin Duhul (Gal. 5.25). Întrebarea nu este dacă Duhul Sfânt l-a părăsit, ci când va înceta el să mai dea ocazie firii pământești. Cel ce lasă ca faptele firii să devină o practică, nu va moșteni Împărăția lui Dumnezeu (Gal. 5.21). Rода Duhului este cel mai bun antidot împotriva firii pământești.

V.3. Interpretarea listei pauline

124. Ce interpretări pot fi date listei din Gal. 5.22-23?

În general, lista cu roada Duhului este interpretată în cel puțin două feluri (cf. W.T. Purkiser), ambele cu suport biblic:

(1) *O descriere a dragostei, ale cărei fațete strălucesc în 8 culori diferite*. Adică: „roada Duhului este dragostea – dragostea care se exprimă, după caz, prin bucurie, pace, îndelungă

răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie, blândețe și înfrânarea poftelor”. Potrivit acestei interpretări, Duhul produce în noi dragostea care însumează toate virtuțile caracterului, la fel cum însumează și toate poruncile Legii (Mat. 22.37-40). Această dragoste constituie mediul în care lucrează toate darurile Duhului (1 Cor. 13.1-3); Rom. 12.9; 1 Pe. 4.8u).

(2) *O prezentare a roadei Duhului ca un „ciorchine” indivizibil.* Acest „ciorchine” este compus din 9 virtuți care cresc și se manifestă împreună. Deși Pavel nu intenționează vreo clasificare, unii interpreți au sugerat că aceste virtuți sunt puse în evidență în cadrul relațiilor: cu Dumnezeu (dragostea, bucuria pacea), cu credincioșii (îndelunga răbdare, bunătatea și facerea de bine) și cu sine însuși (credincioșia, blândețea și înfrânarea poftelor).

V.4. Descrierea virtuților incluse în roadă

125. Ce se înțelege prin roada numită „dragoste”?

Biblia nu definește *dragostea*, dar declară că *dragostea este de la Dumnezeu și că Dumnezeu este dragoste* (1 In. 4.7-8). Rода Duhului este dragoste de natură divină (gr. *agapē*), diferită de orice alt tip de dragoste de natură umană. Folosind o metaforă lichidă, *agapē* „a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt” (Rom. 5.5). Această roadă a Duhului este mai mult decât un sentiment; ea este o virtute de caracter care ne face să semănăm cu Domnul Isus. Oamenii lumii acesteia nu pot experimenta o astfel de dragoste. Doar această dragoste poate identifica pe ucenicii Săi (In. 13.35), poate iubi pe vrăjmași (Lc. 6.27-28), poate sluji altora (Gal. 5.13), poate îngădui pe oricine (Ef. 4.2), poate prețui pe cineva (1 Tes. 5.13), se poate jertfi pentru oricine (In. 15.13). Oricât de neînțeleasă este *agapē* în această lume, numai trăirea într-o astfel de dragoste ne pregătește pentru viața viitoare (Iuda 21). Această dragoste nu va pieri niciodată” (1 Cor. 13.8).

126. Ce se înțelege prin roada numită „bucurie”?

Dacă Dumnezeu este dragoste, Împărăția lui Dumnezeu este *bucurie (chara)* (Rom. 14.17). Această roadă a Duhului Sfânt, nu are de-a face cu starea în care se desfășoară bogățiile lumii acesteia (Iac. 4.9), ci cu sărbătoarea dinaintea feței lui Dumnezeu (Ps. 16.11). „*Bucuria este o afacere serioasă în cer*” (C.S. Lewis). Ea umple pe Tatăl (Mat. 25.21; Rom. 15.13) și pe Fiul (In. 15.11; Evr. 1.9) și pe Duhul (1 Tes. 1.6) și toate ființele cerești (Lc. 15.7,10; Apoc. 12.12; 18.20). În același timp, Duhul Sfânt împărtășește bucuria cerului cu toți cei ce primesc Împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul lor (Lc. 17.21; 19.6; Fapte 8.8; 39).

„Bucuria care vine de la Duhul Sfânt” (1 Tes. 1.6) nu este extravagantă emoțională, ci este dispoziția necesară pentru orice mișcare lăuntrică. Suprimarea emoțiilor produce o închinare rece. Domnul Isus „S-a bucurat în Duhul” când S-a rugat (Lc. 10.21). Duhul ne ajută și pe noi în închinare, rodind înlăuntrul nostru bucuria și fervearea necesare pentru a ne ruga „cu duhul” (1 Cor. 14. 14-15). Bucuria este o atitudine: milostenia (Rom. 12.8), dărnicia (2 Cor. 9.7), slujirea (Ef. 6.7), rugăciunea (Fil. 1.4), pastorația (Evr. 13.17) trebuie făcute cu bucurie.

Bucuria Duhului se îmbină organic cu starea noastră emoțională, mentală și volițională, așa încât nimeni și nimic n-o mai poate răpi (In. 16.22). Tragediile și adversitățile n-o pot

împiedica să crească, așa ca roada, până ajunge „să fie deplină” (In. 15.11). Această bucurie L-a susținut pe Domnul Isus să sufere crucea și rușinea (Evr. 12.2), și pe urmașii Săi să îndure persecuțiile, răpirea averilor și martirajul (Fapte 13.52; 16.25; Fil. 2.17,18; Evr. 10.34; Iac. 1.2; 1 Pe. 4.13). Bucuria Duhului ne va susține și pe noi în a trăi porunca „bucurați-vă întotdeauna!” (Fil. 4.4), bazați pe promisiunea că „întristarea voastră se va preface în bucurie” (In. 16.20).

127. Ce se înțelege prin roada numită „pace”?

Ca și roada a Duhului, *pacea* (*eirēnē*) este mai mult decât totala lipsă de ostilitate; este o stare de calm, liniște și armonie interioară, dată de prezența Împărăției lui Dumnezeu în lăuntrul credinciosului (Rom. 14.17). Izvorâtă din Sfânta Treime, aceasta este, deopotrivă, „pacea lui Dumnezeu care întrece orice pricepere” (Fil. 4.7) și pacea pe care o Domnul Isus (In. 14.27). Aceasta diferă de pacea lumii, atât în esență, cât și în domeniile în care operează; este o pace de esență spirituală, care curmă ostilitatea dintre om și Dumnezeu, precum și dintre om și om (Ef. 2.14-18).

Dacă justificarea prin credință aduce pacea cu Dumnezeu (Rom. 5.1), umblarea prin Duhul aduce pacea inimii și a minții, care evită cearta, tulburarea sau spiritul de partidă (Rom. 8.7). Pacea dată de Duhul nu este o tranșilitate rece care ignoră lucrurile și evenimentele din jur, ci un mod activ de a trăi evenimentele cu „gândul lui Christos” (1 Cor. 2.16). O asemenea trăire se implică în „orice lucru bun”, dar evită disensiunile și conflictele inutile, pe care numai „Dumnezeul păcii” le poate rezolva (Evr. 13.20-21).

128. Ce se înțelege prin roada numită „îndelungă răbdare”?

Virtutea numită *îndelunga răbdare* (*makrothumia*) este capacitatea dată de Duhul de a îndura cu demnitate creștină orice nedreptate, suferință sau ofensă din partea semenilor. Termenul compus *makrothumia* (*makros, lung și thumos, cumpăt*)= exprimă ideea de a-și păstra cumpătul, de a ține la distanță pasiunea, dorința sau impulsul care încearcă a pune stăpânire pe cineva. În uzaj biblic, îndelunga răbdare înseamnă a ține piept provocărilor din afară, ca să nu perturbe bunele relații cu semenii și cu Dumnezeu. Duhul cultivă în credincios „îndelungă răbdare cu bucurie”, astfel încât el nu va întoarce rău pentru rău, nici nu va cărti împotriva actelor neînțelese ale providenței (Col. 1.11; Rom. 12.17). Stilul său de viață nu se va caracteriza prin apatie sau resemnare, ci prin forța de a întâmpina orice acțiune cu înțelegere și cu voie bună. El se va bucura de vindecarea primită prin iertarea celui ce-i face rău și prin încrederea în Cel ce schimbă răul în bine (Rom. 8.28).

În NT, *makrothumia* alternează cu *hupomone*, tradus prin *răbdare* (Rom. 5.3; Evr. 12.1; Iac. 1.4 etc.); acest ultim termen nu este numit roada a Duhului, dar apare împreună cu îndelunga răbdare (Col. 1.11). Aceste virtuți divine înobilează caracterul care cooperează cu Duhul în ce privește cultivarea și creșterea lor (Iac. 5.7).

129. Ce se înțelege prin roada numită „bunătate”?

Bunătatea (*chrēstotes*) este trăsătura de caracter care exprimă excelența morală. Virtutea privește relația cu oamenii, și înseamnă a fi gentil, plăcut și sensibil, ca opusul lui a fi dur, aspru sau nemilos. Această roadă a Duhului îl abilitază pe credincios să se poarte cu semenii săi „cu o bunătate ca a Domnului” (1 Sam. 20.14; 2 Sam. 9.3). Atitudinea sa pozitivă și amabilă față de toți oamenii nu este ipocrită, nici nu vine din forțarea naturii sale umane.

În VT, termenul *bunătate* (*chesed*) redă ideea de *har* sau *milă* a lui Dumnezeu, care se manifestă în raport cu poporul Său. Conceptul se regăsește și în NT (Rom. 2.4; 11.22; Ef. 2.7; Tit 3.4). În mod absolut, numai Dumnezeu este bun (Mc. 10.18). Orice acțiune a lui Dumnezeu nu poate fi decât bună, pentru că așa se manifestă dragostea din natura Sa (1 Cor. 13.4). Bunătatea Sa se revarsă și peste cei buni, și peste cei răi (Mat. 5.45). Ca răspuns la bunătatea lui Dumnezeu, credincioșii sunt chemați să se poarte cu bunătate (Ef. 4.32), urmând exemplul Domnului Isus (1 Pe. 2.3).

130. Ce se înțelege prin roada numită „facere de bine”?

Înrudită cu bunătatea, *facerea de bine* (*agathosune*) se referă îndeosebi la acțiunile bunătății, la bunătatea exprimată concret, față de cineva. Acest sens se regăsește în expresia „facere de bine” care combină un verb și un adjectiv. Omul care este *bun* (*chrēstos*) nu se va limita doar la a nu întoarce rău pentru rău, ci *va face bine* (*agathosune*) celor ce-l urăsc (Mat. 5.44). Caracterul bun se dezvoltă prin acțiunile bune pe care le face. Bunătatea care nu găsește forme de exprimare nu este virtute creștină, ci fariseism. Rода Duhului întotdeauna găsește calea de a se pune la îndemâna cuiva.

Facerea de bine a fost scopul urmărit de fiecare acțiune a Domnului Isus (Fapte 10.38). Duhul Sfânt dezvoltă în credincios aceeași predispoziție de a face bine (ex. Barnaba, Fapte 11.24, Tabita, Fapte 9.36). Paradoxal, mântuirea nu este prin fapte, dar creștinii trebuie să fie cei dintâi în fapte bune (Ef. 2.9,10).

131. Ce se înțelege prin roada numită „credincioșie”?

În NT, termenul *pistis* se referă atât la *credință*, cât și la *credincioșie*, ca roadă a Duhului Sfânt, contextul fiind decisiv în alegerea sensului. Unii traducători ai NT au folosit doar termenul *credință*, pe motiv că adevărata credință în Dumnezeu implică și credincioșia față de El. Totuși, cei doi termeni diferă între ei: credința este încredere în Dumnezeu, în timp ce credincioșia este fidelitate față de El. Credința inițiază relația cu Dumnezeu, în timp ce credincioșia o păstrează. Credința produce trăsătura de caracter și conduita numită credincioșie; credincioșia exprimă aspectul de durată al credinței.

Credința este exclusiv în Dumnezeu; credincioșia se extinde și față de oameni, slujbe și responsabilități (Mat. 25.21,23; Tit 2.10; 3 In. 5). Credincioșia față de Dumnezeu înseamnă a nu putea fi despărțit de Dumnezeu, ci a rămâne credincios până la moarte asemenea marilor eroi ai Bibliei (Rom. 8.35-39; Apoc. 2.10; Evr. 11). Credincioșia față de slujba încredințată înseamnă a o împlini cu responsabilitate, până la capăt, când va primi răsplata (2 Tim. 4.7-8). În ce privește slujirea cu credincioșie, Domnul Isus constituie modelul desăvârșit (Evr. 3.1,2).

132. Ce se înțelege prin roada numită „blândețe”?

Dintotdeauna, lumea a refuzat să vadă în *blândețe* (*prautēs*) o virtute. În greaca seculară, acest atribut descria un animal dresat, supus voinței stăpânului său; raportat la om, atributul avea sens peiorativ. În uzaj biblic, termenul exprimă virtutea de a fi gentil, delicat, moderat. Despre această roadă, s-a spus bine că „blândețea nu este slăbiciune, ci putere ținută sub control”. Exemplul Domnului Isus ilustrează sensul expresiei „blând și smerit cu inima” (Mat. 11.29). El a reușit să țină sub control toată puterea din Univers care Îi sta la dispoziție, ca oamenii să-și poată face voia lor cu El (Mat. 26.53). Despre Moise ni se spune că era „un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului” (Num. 12.3).

Ca roadă a Duhului, blândețea se opune preocupării de sine sau afirmării de sine, asemănându-se cu smerenia (Ef. 4.2). Omul blând nu luptă pe orice cale să se facă așa cum vrea el, ci lasă loc și pentru voia celuilalt. Blândețea nu descalifică un conducător, ci mai degrabă îl recomandă pentru această slujbă care implică mustrare și disciplinare (2 Cor. 10.1). Blândețea nu înseamnă a fi neajutorat, ci a coborî o treaptă, pentru a-l ridica pe cel căzut (Gal. 6.1). Omul blând nu se crede prea mare pentru a împlini o sarcină umilă, nici prea încrezut pentru a fi nepoliticos, nici prea priceput pentru a accepta un sfat (Iac. 1.21). Domnul Isus îi ferește pe cei blânzi (Mat. 5.5).

133. Ce se înțelege prin roada numită „înfrânarea poftelor”?

Deși apare ultima pe lista roadei Duhului, *înfrânarea poftelor* (*egkrateia*) este o virtute esențială pentru rămânerea credinciosului în Christos. În greacă, termenul exprimă ideea de „a avea putere asupra ceva”; în NT, termenul desemnează stăpânirea de sine sau auto-controlul, care este opusul tendinței naturii umane căzute. Când credinciosul își supune centrul voinței sale lui Christos, Duhul Sfânt dezvoltă în el puterea de a-și ține sub control gândurile, sentimentele, pasiunile carnale, egoismul, mâncarea, băutura și întreg comportamentul (1 Cor. 6.12-14).

Înfrânarea poftelor nu înseamnă control de sine asupra lui însuși, ci control exercitat de Duhul, prin sine, asupra lui însuși (Rom. 8.12,13). Duhul Sfânt îl ajută pe creștin să-și răstignească firea pământească și să-și consacre trupul ca templu al lui Dumnezeu (1 Cor. 3.16). De asemenea, Duhul îl ajută și în biruirea acelor forțe care stau la baza păcatelor de omitere. De pildă, prin Duhul, creștinul trebuie să-și învingă frica și rușinea care se opun mărturisirii Evangheliei. Cine se biruie pe sine, este mai puternic decât cel ce biruie cetăți (Prov. 16.32). Numai un asemenea credincios se califică pentru marele premiu al chemării cerești (Fil. 3.14; 1 Cor. 9.25).

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ STUDENȚILOR

1. Trandafir Sandru – *Lucrarea Duhului Sfânt*, STP, București, 1991
2. John F. Tipei – *Duhul Sfânt – Metanoia*, Oradea, 2003
3. Stanley M. Horton – *Ce spune Biblia despre Duhul Sfânt*, Life, Oradea, 2002
4. R.A. Torrey – *Prezența și lucrarea Duhului Sfânt*, Casa Cărții, Oradea, 2006
5. Frank D. Macchia – *Botezați în Duhul*, Casa Cărții, Oradea, 2010
6. George O. Wood – *O viață trăită în Duhul*, Life Publishers, Oradea, 2011
7. Martin Lloyd-Jones – *Dumnezeu Duhul Sfânt*, Făclia, Oradea, 2003
8. Reinhold Ulonska – *Darurile Duhului Sfânt*, Casa Școalelor, București
9. B.E. Underwood – *Daruri Spirituale*, SPMCR, Oradea, 1992
10. Graham Cooke – *Darul Proorociei, Învățătorul*, Oradea, 2001
11. W. Farrand & J.C. Blackburn – *Sfătuitor, Învățător și Călăuzitor*, ICI, București, 1995
12. Robert L. Brandt – *Darurile spirituale* – ICI, București, 2001
13. Colin Dye – *În comuniune cu Duhul*, Succeed Publishing, Medgidia, 2011
14. David Pawson – *Isus botează într-un singur Duh Sfânt*, SBR, Oradea, 2011
15. Eddie Hyatt - „2000 de ani de evidențe ale manifestării Duhului Sfânt în viața Bisericii”, Casa Cărții, Oradea, 2010